

Monitoring
zawodów deficytowych i nadwyżkowych
w województwie zachodniopomorskim
w 2014 roku

Opracowanie:
Wydział Badań i Analiz

WSTĘP	3
ROLA I ZNACZENIE MONITORINGU	3
UWAGI METODOLOGICZNE	5
PODSTAWOWE DEFINICJE	6
1. SYTUACJA NA RYNKU PRACY W 2014 ROKU	10
1.1. BEZROBOCIE W POLSCE WEDŁUG EUROSTAT.....	11
1.2. BEZROBOCIE REJESTROWANE W POLSCE	12
1.3. BEZROBOCIE REJESTROWANE W WOJEWÓDZTWIE ZACHODNIOPOMORSKIM I W POWIATACH.....	13
1.4. BILANS BEZROBOCIA W WOJEWÓDZTWIE	17
1.5. STRUKTURA ZAREJESTROWANYCH BEZROBOTNYCH WEDŁUG WIEKU, WYKSZTAŁCENIA, STAŻU PRACY I CZASU POZOSTAWANIA BEZ PRACY	20
2. ANALIZA BEZROBOCIA WEDŁUG ZAWODÓW	23
2.1. STRUKTURA BEZROBOCIA WEDŁUG ZAWODÓW	23
2.2. NAPŁYW DO BEZROBOCIA	27
2.3. ZAWODY GENERUJĄCE DŁUGOTRWAŁE BEZROBOCIE	31
2.4. BEZROBOTNI WEDŁUG RODZAJU DZIAŁALNOŚCI, OSTATNIEGO MIEJSCA PRACY	33
3. ANALIZA WOLNYCH MIEJSC PRACY I MIEJSC AKTYWIZACJI ZAWODOWEJ	34
3.1. NAPŁYW WOLNYCH MIEJSC PRACY I MIEJSC AKTYWIZACJI ZAWODOWEJ WEDŁUG ZAWODÓW	36
4. ANALIZA ZAWODÓW DEFICYTOWYCH I NADWYŻKOWYCH	45
4.1. ZAWODY DEFICYTOWE	47
4.2. ZAWODY W RÓWNOWADZE	48
4.3. ZAWODY NADWYŻKOWE	51
WNIOSKI	53

Wstęp

Instytucje przeciwdziałające bezrobociu z całą pewnością wykorzystują wszystkie środki, którymi dysponują, by zapobiec skutkom bezrobocia. Jednakże samo przeciwdziałanie nie jest jedyną słuszną drogą do wyeliminowania „choroby cywilizacji”. Daje się zauważyć, możliwość ingerencji w wykształcenie przyszłych młodych osób, które dopiero wejdą na rynek pracy. I w tej przestrzeni należy szukać skutecznego sposobu przeciwdziałania bezrobociu, już w okresie samego kształcenia młodej osoby, gdy nie zawsze świadomie wybiera tę czy inną szkołę, ten czy inny kierunek kształcenia. Do priorytetowych zadań instytucji zajmujących się problematyką rynku pracy należy skuteczne prognozowanie zawodów przyszłościowych i wskazywanie na te dziedziny, w których należy, co najmniej zmniejszyć ilość uczącej się młodzieży lub całkowicie zmienić kierunki kształcenia.

Wojewódzki Urząd Pracy w Szczecinie za jeden z najistotniejszych kierunków badania rynku uznał, systematyczną obserwację wojewódzkiego rynku pracy pod kątem kształtowania się popytu i podaży siły roboczej w przekroju zawodowym. Rozpoczęto bieżącą koordynację szkolenia bezrobotnych oraz kształcenia zawodowego z potrzebami rynku pracy, a także diagnozowanie aktualnej sytuacji bezrobocia w województwie zachodniopomorskim oraz określenia kwalifikacji zawodowych osób bezrobotnych do potrzeb rynku pracy. Podjęto próbę, stworzenia swoistego narzędzia służącego określaniu zawodów mających tendencję rozwoju oraz zanikających na rynku pracy, a także tych, których podaż równoważy się popytem. Na tej podstawie formułowane są oceny, wnioski i krótkotrwałe prognozy niezbędne dla prawidłowego funkcjonowania systemu kształcenia i szkolenia bezrobotnych.

Rola i znaczenie monitoringu

Wdrożenie monitoringu zawodów deficytowych i nadwyżkowych pozwoli w szczególności na¹:

- określenie kierunków i natężenia zmian zachodzących w strukturze zawodowo-kwalifikacyjnej na lokalnych, regionalnych i krajowym rynku pracy,
- stworzenie bazy informacyjnej dla opracowania przyszłych struktur zawodowo-kwalifikacyjnych w układzie lokalnym, regionalnym i krajowym,
- określenie odpowiednich kierunków szkolenia bezrobotnych, zapewniając większą efektywność organizowanych szkoleń,
- bieżącą korektę poziomu, struktury i treści kształcenia zawodowego (dotyczy władz oświatowych oraz dyrekcji szkół),

---

¹ Zalecenia Metodyczne do prowadzenia monitoringu zawodów deficytowych i nadwyżkowych, Ministerstwo Gospodarki i Pracy, Departament Rynku Pracy, Warszawa 2003 r., s. 8-9.

- usprawnienie poradnictwa zawodowego poprzez wskazanie zawodów deficytowych i nadwyżkowych,
- usprawnienie pośrednictwa pracy poprzez uzyskanie informacji o planowanych ofertach pracy na rok przyszły oraz przewidywanej liczbie absolwentów według zawodów,
- ułatwienie realizacji programów specjalnych dla aktywizacji osób długotrwale bezrobotnych w celu promowania ich ponownego zatrudnienia.

Ponadto, informacje o bezrobociu i ofertach pracy według zawodów posłużą w szczególności, jako źródło informacji do:

- dostosowania poziomu, struktury i treści kształcenia zawodowego do potrzeb rynku pracy,
- prowadzenia racjonalnej i zgodnej z realiami rynku pracy gospodarki środkami Funduszu Pracy, pozostającymi w dyspozycji powiatowych urzędów pracy, w zakresie asygnowania środków na aktywne formy przeciwdziałania bezrobociu, szczególnie w zakresie programów specjalnych i aktywizacji absolwentów,
- opracowywania przez samorządy lokalne strategii działania oraz oceny i weryfikacji ich założeń w części dotyczącej łagodzenia skutków bezrobocia oraz promocji zatrudnienia,
- planowania działań przez instytucje i organizacje współpracujące na lokalnym rynku pracy w zakresie przeciwdziałania bezrobociu,
- podnoszenia jakości poradnictwa zawodowego, poprzez bieżące wskazywanie doradcom zawodowym profesji poszukiwanych przez lokalnych pracodawców oraz takich, na które maleje zapotrzebowanie,
- stworzenia praktycznego systemu wymiany informacji o wzajemnych powiązaniach, zachodzących pomiędzy potrzebami rynku pracy i systemem edukacyjnym, tak dla instytucji rynku pracy, jak instytucji edukacyjnych,
- usprawnienia pośrednictwa pracy, poprzez dostarczanie informacji zawodoznawczych charakteryzujących stan i ewolucję rynków zatrudnienia (ze szczególnym uwzględnieniem zawodów deficytowych i nadwyżkowych) w środowiskach lokalnych,
- stworzenia podstaw do dyskusji o korekcie kierunków struktury i treści kształcenia zgodnie z wymogami poszczególnych rynków pracy,
- uświadomienia pracownikom instytucji rynku pracy, skali niedostosowania struktury zawodów/specjalności do potrzeb rynku pracy,
- wyposażenia przedstawicieli instytucji edukacyjnych w wiedzę o stanie i ewolucji rynku pracy w województwie i (odpowiednim) powiecie,
- podniesienia wiedzy przedstawicieli instytucji edukacyjnych o procesie dostosowania edukacji do wymagań wojewódzkiego i powiatowego rynku zatrudnienia,

- uzyskania przez przedstawicieli instytucji edukacyjnych wiedzy, niezbędnej do prowadzenia bieżącej koordynacji edukacji z zatrudnieniem,
- podniesienia świadomości przedstawicieli instytucji zajmujących się rynkiem pracy i rynkiem edukacyjnym o konieczności prowadzenia zintegrowanych działań na rzecz dostosowania systemu kształcenia do potrzeb rynku pracy.

Zakłada się, że głównymi użytkownikami informacji zawartych w opracowaniu będą:

- Urząd Marszałkowski Województwa Zachodniopomorskiego,
- Wojewódzki Urząd Pracy w Szczecinie i powiatowe urzędy pracy z terenu województwa zachodniopomorskiego,
- lokalne władze oświatowe i dyrekcje szkół ponadgimnazjalnych oraz placówki naukowo – badawcze,
- zainteresowane lokalne organy rządowe i samorządowe,
- instytucje i organizacje społeczno – polityczne z terenu województwa zachodniopomorskiego zainteresowane współdziałaniem na rynku pracy,
- Ministerstwo Pracy i Polityki Społecznej,
- instytucje szkoleniowe.

Uwagi metodologiczne

Monitoring zawodów deficytowych i nadwyżkowych jest prowadzony w oparciu o ujednolicone dla całego kraju zalecenia metodyczne, opracowane przez Departament Rynku Pracy Ministerstwa Pracy i Polityki Społecznej. Zgodnie z zaleceniami metodycznymi raporty z monitoringu zawodów deficytowych i nadwyżkowych opracowywane są, co pół roku na poziomie powiatu, województwa i kraju przez publiczne służby zatrudnienia.

Podstawowym źródłem informacji, są dane statystyczne zawarte w sprawozdaniu MPiPS-01 załącznik 2 „Bezrobotni według rodzaju działalności, ostatniego miejsca pracy, poszukujący pracy oraz wolne miejsca pracy i miejsca aktywizacji zawodowej” oraz załącznik 3 „Bezrobotni oraz wolne miejsca pracy i miejsca aktywizacji zawodowej według zawodów i specjalności”.

Dane liczbowe o bezrobociu i wolnych miejscach pracy i miejscach aktywizacji zawodowej w roku, uzyskane z powiatowych urzędów pracy województwa zachodniopomorskiego opracowano, posługując się nazwami grup zawodów, zawodów i specjalności zgodnymi z obowiązującą od 1 lipca 2010 roku nową klasyfikacją wprowadzoną rozporządzeniem Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 27 kwietnia 2010 r. w sprawie klasyfikacji zawodów i specjalności na potrzeby rynku pracy oraz zakresu jej stosowania (Dz. U. Nr 82 z dnia 17 maja 2010 r., poz. 537). Układ klasyfikacji zawodów

i specjalności, kryteria klasyfikacyjne oraz system kodowy przyjęto zgodnie z Międzynarodowym Standardem ISCO-08.

Używane w tekście opracowania określenia: zawód, zawody i specjalności, grupa zawodów wynika z nazewnictwa stosowanego w „Klasyfikacji zawodów i specjalności”. Struktura klasyfikacji jest wynikiem grupowania zawodów na podstawie podobieństwa kwalifikacji zawodowych wymaganych dla realizacji zadań danego zawodu (specjalności), z uwzględnieniem obydwu aspektów kwalifikacji, tj. ich poziomu i specjalizacji.

Wymienione kryteria posłużyły grupowaniu poszczególnych zawodów i specjalności w grupy elementarne, a te z kolei w bardziej zagregowane grupy średnie, duże i wielkie. W efekcie struktura klasyfikacji obejmuje:

- 10 grup wielkich (kod jednocyfrowy),
- 43 grupy duże – wewnętrzny podział grup wielkich (kod dwucyfrowy),
- 132 grupy średnie – wewnętrzny podział grup dużych (kod trzycyfrowy),
- 444 grupy elementarne – wewnętrzny podział grup średnich (kod czterocyfrowy),
- **2 366 zawodów i specjalności tworzących grupy elementarne (kod sześciocyfrowy).**

Ponadto, przy monitoringu uwzględniono także poziom i strukturę bezrobotnych oraz zgłaszanych wolnych miejsc pracy i miejsc aktywizacji zawodowej według Polskiej Klasyfikacji Działalności, która obowiązuje na mocy rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 24 grudnia 2007 roku w sprawie Polskiej Klasyfikacji Działalności (PKD).

Podstawowe definicje

Dane wynikowe z monitoringu zawodów deficytowych i nadwyżkowych określone są za pomocą **wskaźnika intensywności nadwyżki (deficytu) zawodu**. Celem właściwej interpretacji danych należy przytoczyć podstawowe definicje używanych pojęć.

Przez **monitoring zawodów deficytowych i nadwyżkowych** należy rozumieć proces systematycznego obserwowania zjawisk zachodzących na rynku pracy dotyczących kształtowania popytu na pracę i podaży zasobów pracy w przekroju terytorialno-zawodowym oraz formułowania na tej podstawie ocen, wniosków i krótkotrwałych prognoz niezbędnych dla prawidłowego funkcjonowania systemów szkolenia bezrobotnych oraz kształcenia zawodowego.

Przez **zawód deficytowy** należy rozumieć zawód, na który występuje na rynku pracy wyższe zapotrzebowanie niż liczba osób poszukujących pracy w tym zawodzie.

Przez **zawód nadwyżkowy** należy rozumieć zawód, na który występuje na rynku pracy mniejsze zapotrzebowanie niż liczba osób poszukujących pracy w tym zawodzie.

Zawody deficytowe i nadwyżkowe określane są za pomocą **wskaźnika intensywności nadwyżki (deficytu) zawodów** mierzonej stosunkiem średniej miesięcznej liczby zgłoszonych ofert pracy w danym zawodzie w badanym okresie do średniej miesięcznej liczby zarejestrowanych bezrobotnych w danym zawodzie, w badanym okresie.

Średnia miesięczna nadwyżka (deficyt) podaży siły roboczej w zawodzie k ($\bar{N}_I^k$)

$$\bar{N}_I^k = \bar{B}_I^k - \bar{O}_I^k$$

gdzie:

$\bar{B}_I^k$ - średnia miesięczna liczba zarejestrowanych bezrobotnych w zawodzie **k** danym roku,

$\bar{O}_I^k$ - średnia miesięczna liczba zgłoszonych ofert pracy w zawodzie **k** w danym roku,

przy czym wielkości te są obliczane według wzorów:

$$\bar{B}_I^k = \frac{\sum_{i=1}^6 B_i^k}{6}$$

$$\bar{O}_I^k = \frac{\sum_{i=1}^6 O_i^k}{6}$$

gdzie:

B_i^k - liczba zarejestrowanych bezrobotnych w i-tym miesiącu w zawodzie **k**

O_i^k - liczba zgłoszonych ofert pracy w i-tym miesiącu w zawodzie **k**

Wskaźnik intensywności nadwyżki (deficytu) zawodów k ($W_{n,I}^k$) – jest syntetyczną miarą zapotrzebowania na dany zawód. Powstaje poprzez podzielenie średniej miesięcznej liczby zgłoszonych ofert pracy w danym zawodzie, przez średnią miesięczną liczbę zarejestrowanych osób w tym zawodzie. Im wskaźnik uzyskuje większą wartość, tym zawód, do którego odnosi się jest bardziej nadwyżkowy, a więc jest więcej zarejestrowanych osób

w tym zawodzie, niż ofert pracy dla osób w tym zawodzie. Dla tego wskaźnika charakterystyczne są trzy przypadki:

- Gdy wartość wynosi zero (0) – wskaźnik osiąga tą wartość, gdy nie wpłynęły oferty w danym zawodzie oraz nikt nie zarejestrował się w tym zawodzie bądź, gdy nie zgłoszono ofert pracy w danym zawodzie a nastąpiło zarejestrowanie bezrobotnego (-ych) w tym zawodzie,

- Gdy wartość wynosi MAX – to sytuacja, w której wartość liczbową nie może być podana ze względu na reguły matematyczne. Zachodzi, gdy do urzędów pracy wpłynęły oferty w danym zawodzie, lecz w tym zawodzie nikt nie zarejestrował się, jako bezrobotny (dzielenie przez zero jest niedopuszczalne),
- Gdy wartość kształtuje się w okolicach jedności (1) – to sytuacja, w której mniej więcej (bądź dokładnie tyle samo) jest zgłaszanych ofert pracy w danym zawodzie, co zarejestrowanych bezrobotnych w tym zawodzie. Oznacza względną bądź idealną równowagę.

$$W_{n,I}^k = \frac{\overline{O}_I^k}{\overline{B}_I^k}$$

gdzie:

$\overline{O}_I^k$, $\overline{B}_I^k$ są określone wzorami

Przyjęto, że zawody o wskaźniku:

$W_{n,I}^k < 0,9$ to zawody nadwyżkowe,

$0,9 \leq W_{n,I}^k \leq 1,1$ to zawody zrównoważone (wykazujące równowagę na rynku pracy),

$W_{n,I}^k > 1,1$ to zawody deficytowe

Wskaźnik szansy uzyskania oferty w zawodzie k ($W_{s,I}^k$) – wskaźnik ten jest

wynikiem dzielenia średniej liczby ofert pracy w danym zawodzie przez średni miesięczny poziom rejestrowanego bezrobocia w danym zawodzie. Im większa wartość wskaźnika tym większa szansa uzyskania pracy w danym zawodzie.

$$W_{s,I}^k = \frac{\overline{PO}_I^k}{\overline{PB}_I^k}$$

gdzie:

$\overline{PO}_I^k$ - średnia miesięczna liczba ofert pracy w zawodzie k w danym roku, będąca w dyspozycji powiatowego urzędu pracy, obliczana według wzoru:

$$\overline{PO}_I^k = \frac{PO_{t-1}^k + O_I^k}{6}$$

przy czym

PO_{t-1}^k - liczba ofert pracy w zawodzie k, będąca do dyspozycji powiatowego urzędu pracy w końcu poprzedniego roku (t-1)

O_I^k - liczba ofert pracy w zawodzie k, zgłoszona do powiatowego urzędu pracy danym roku
oraz

$\overline{PB}_I^k$ - średni miesięczny poziom rejestrowanego bezrobocia w zawodzie k w danym roku
obliczany metodą uproszczoną według wzoru:

$$\overline{PB}_I^k = \frac{PB_{t-1}^k + PB_I^k}{2}$$

przy czym:

PB_{t-1}^k - liczba zarejestrowanych bezrobotnych w zawodzie k w końcu poprzedniego roku

PB_I^k - liczba zarejestrowanych bezrobotnych w zawodzie k w końcu danego roku.

Wskaźnik długotrwałego bezrobocia w zawodzie k ($W_{d,I}^k$) – wartość wskaźnika

informuje ile procent bezrobotnych zarejestrowanych w danym zawodzie pozostaje w rejestrach powiatowych urzędów pracy, co najmniej 12 miesięcy. Im większa wartość wskaźnika tym więcej osób jest długotrwale bezrobotnych w danym zawodzie.

$$W_{d,I}^k = \frac{B_{d,I}^k}{B_I^k} \cdot 100\%$$

gdzie:

$B_{d,I}^k$ - liczba zarejestrowanych bezrobotnych w zawodzie k, pozostających bez pracy powyżej 12 miesięcy, według stanu w końcu danego roku,

B_I^k - liczba zarejestrowanych bezrobotnych w zawodzie k według stanu w końcu danego roku.

1. Sytuacja na rynku pracy w 2014 roku

Liczba bezrobotnych w województwie zachodniopomorskim, która od końca 2009 roku charakteryzowała się stałym wysokim poziomem, na koniec 2014 roku uległa wyraźnemu zmniejszeniu. Pod koniec omawianego roku w rejestrach urzędów pracy na obszarze województwa zachodniopomorskiego pozostawało 94 465 osób poza zatrudnieniem, co w stosunku do analogicznego okresu 2013 roku oznacza spadek bezrobocia o 14,9% (w 2013 w porównaniu do 2012 roku spadek o 1,3%). W skali roku poprawę na zachodniopomorskim rynku pracy obserwowano w okresie luty – październik 2014, gdzie w stosunku do pozostałych miesięcy notowano spadki w liczbie bezrobotnych oraz mniejszą liczbę rejestracji osób bezrobotnych (prace sezonowe). W październiku 2014 roku w porównaniu do początku roku liczba bezrobotnych była mniejsza o 20 440 osób (spadek o 18,4%). Zauważalny wzrost odnotowano w liczbie wolnych miejsc pracy i aktywizacji zawodowej, którymi dysponowały urzędy pracy. W 2014 roku zarejestrowano 56 469 ofert zatrudnienia tj. o ponad 9 tys. więcej niż w 2013 roku. Ponadto mniejsza niż przed rokiem liczba zakładów pracy zdecydowała się na redukcję etatów. W 2013 zwolnień grupowych dokonano w 63 z nich (492 osoby) wobec 47 zakładów (765 osób) w analizowanym roku.

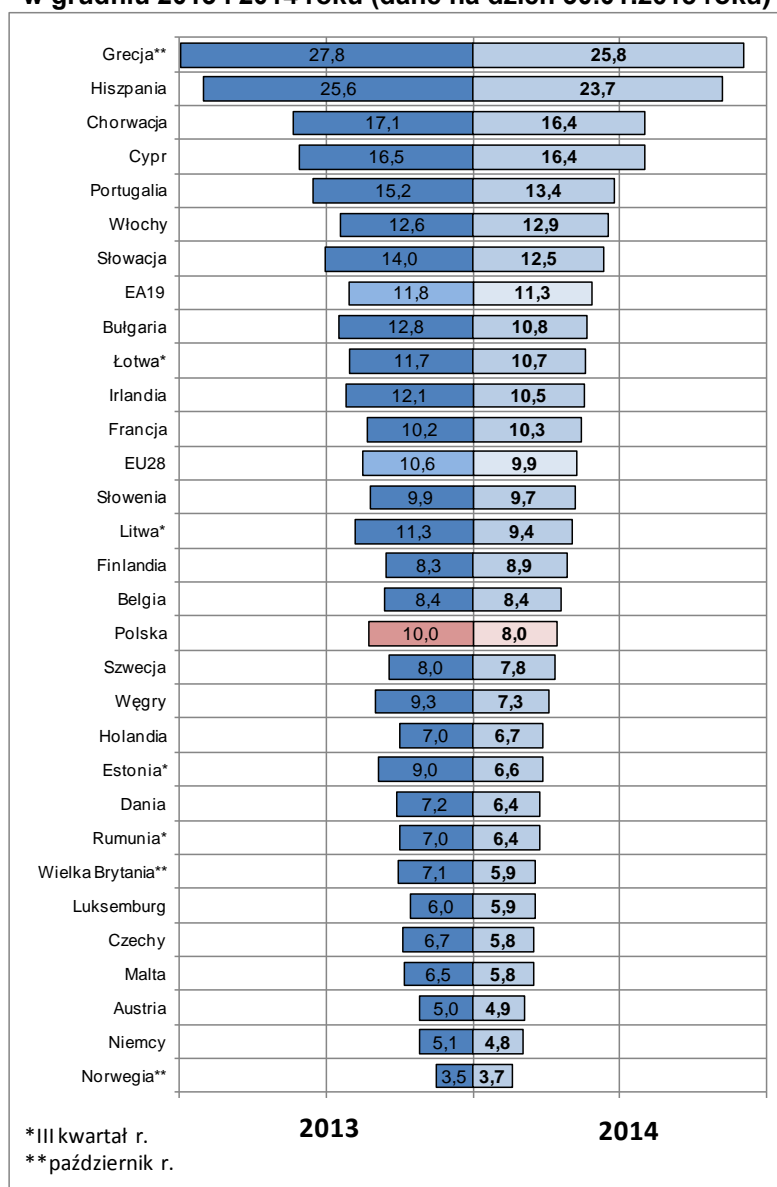
Według danych GUS w 2014 roku przeciętne zatrudnienie w sektorze przedsiębiorstw w województwie zachodniopomorskim wyniosło 165,8 tys. osób wobec 165,7 tys. osób w 2013 roku, a przeciętne miesięczne wynagrodzenie brutto w sektorze przedsiębiorstw 3 934,38 zł wobec 3 570,07 zł, w roku poprzednim.

Według stanu na koniec grudnia 2014 roku w rejestrze REGON znajdowało się 219,4 tys. podmiotów gospodarki narodowej z województwa zachodniopomorskiego wobec 219,6 tys. w analogicznym okresie roku poprzedniego.

1.1. Bezrobocie w Polsce według Eurostat

Według danych Eurostatu zharmonizowana stopa bezrobocia² dla Polski w grudniu 2014 roku wynosiła 8,0% tj. o 2,0% mniej niż w analogicznym okresie roku poprzedniego. W grupie wybranych krajów największym bezrobociem na koniec roku charakteryzowała się Grecja – 25,8%, o 2,0% mniej niż na koniec 2013 roku.

Wykres 1. Zharmonizowana stopa bezrobocia w wybranych krajach w grudniu 2013 i 2014 roku (dane na dzień 30.01.2015 roku)

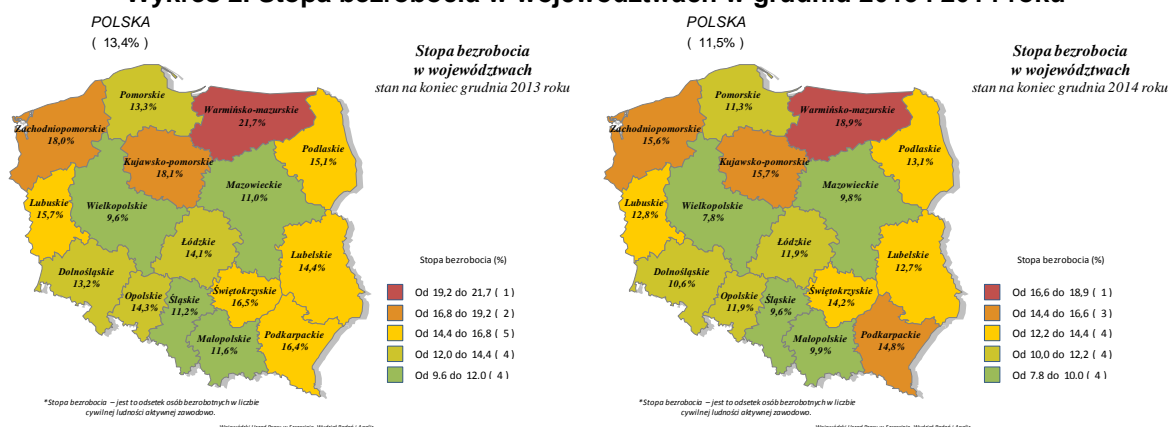
Źródło: opracowanie własne WUP na podstawie danych EUROSTAT

² Wg metodologii Eurostat zharmonizowana stopa bezrobocia jest wynikiem przyjętej przez EUROSTAT ujednoczonej metody wyznaczania tego wskaźnika dla każdego z krajów członkowskich. Dane obliczane są przez EUROSTAT w oparciu o kwartalne wyniki badania siły roboczej (Badanie Aktywności Ekonomicznej Ludności –BAEL/ Labour Force Survey – LFS) oraz miesięczne dane z bezrobocia rejestrowanego. Zharmonizowana stopa bezrobocia obliczana jest, jako procentowy udział bezrobotnych w liczbie ludności aktywnej zawodowo (tj. sumy pracujących i bezrobotnych). Dane te są wyrównywane sezonowo. (Źródło: „Zasady metodyczne statystyki rynku pracy i wynagrodzeń”.)

1.2. Bezrobocie rejestrowane w Polsce

W 2014 roku w porównaniu z ubiegłym, notowano spadek bezrobocia rejestrowanego w Polsce. Na koniec grudnia 2014 roku w rejestrach powiatowych urzędów pracy na obszarze kraju znajdowało się łącznie 1 825,2 tys. osób bezrobotnych wobec 2 157,9 tys. w analogicznym okresie roku ubiegłego, co oznacza spadek o 15,4 pkt proc. W województwie mazowieckim liczba bezrobotnych w badanym okresie wykazywała się najwyższą tendencją spadku – o 33 419 osób. Bezrobotni zarejestrowani stanowili 11,5% ludności aktywnej zawodowo³ na koniec 2014 roku, w porównaniu do 2013 roku spadek o 1,9% . W zbiorowości bezrobotnych większość stanowiły kobiety tj. 51,5% (51,0% w roku ubiegłym). Prawo do zasiłku posiadało 13,3% zarejestrowanych wobec 13,8% na koniec 2013 roku. Ze zbioru województw największym odsetkiem osób bezrobotnych w ogólnej liczbie aktywnych zawodowo charakteryzowało się niezmiennie warmińsko-mazurskie – 18,9%, a na kolejnym miejscu uplasowało się kujawsko-pomorskie – 15,7%. Najmniejsze bezrobocie notowano w Wielkopolsce – 7,8%.

Wykres 2. Stopa bezrobocia w województwach w grudniu 2013 i 2014 roku

Z danych zawartych w tabeli 1 wynika, że mniej bezrobotnych niż przed rokiem pozostawało w ewidencji urzędów pracy na obszarze całego kraju, największy spadek notowano w lubuskim o 21,2%, dolnośląskim o 20,8%, wielkopolskim o 19,6%, natomiast najmniejszy w podkarpackim o 10,6%.

³ Wg metodologii GUS stopa bezrobocia jest to procentowy udział bezrobotnych (ogółem lub danej grupy) w liczbie ludności aktywnej zawodowo (ogółem lub danej grupy). (Źródło: „Zasady metodyczne statystyki rynku pracy i wynagrodzeń”).

Tabela 1. Wzrost/spadek liczby bezrobotnych w województwach – porównanie 2013 i 2014 roku

Wyszczególnienie	Liczba bezrobotnych				Dynamika 2013 = 100		Stopa bezrobocia	
	2013		2014		ogółem	kobiety	XII.2013	XII.2014
	ogółem	kobiety	ogółem	kobiety				
POLSKA	2 157 883	1 099 456	1 825 180	939 648	84,6	85,5	13,4	11,5
Dolnośląskie	153 558	77 794	121 562	62 518	79,2	80,4	13,5	10,6
Kujawsko-Pomorskie	150 145	81 002	127 111	70 078	84,7	86,5	17,9	15,7
Lubelskie	134 042	64 852	116 869	56 316	87,2	86,8	14,1	12,7
Lubuskie	59 805	31 580	47 115	24 980	78,8	79,1	15,8	12,8
Łódzkie	151 626	73 963	126 157	62 014	83,2	83,8	14,0	11,9
Małopolskie	164 434	84 534	139 027	72 800	84,5	86,1	11,5	9,9
Mazowieckie	283 196	133 800	249 777	119 509	88,2	89,3	10,8	9,8
Opolskie	51 636	27 040	42 361	22 269	82,0	82,4	14,2	11,9
Podkarpackie	154 216	77 415	137 932	70 305	89,4	90,8	16,3	14,8
Podlaskie	70 889	32 303	60 394	27 478	85,2	85,1	14,6	13,1
Pomorskie	114 148	62 675	96 752	54 077	84,8	86,3	13,4	11,3
Śląskie	208 296	111 135	175 675	94 101	84,3	84,7	11,1	9,6
Świętokrzyskie	90 124	43 838	75 434	36 581	83,7	83,4	15,8	14,2
Warmińsko-Mazurskie	115 873	59 915	98 139	50 985	84,7	85,1	21,2	18,9
Wielkopolskie	144 832	79 790	116 410	65 842	80,4	82,5	9,9	7,8
Zachodniopomorskie	111 063	57 820	94 465	49 795	85,1	86,1	18,1	15,6

Źródło: opracowanie własne WUP w Szczecinie na podstawie sprawozdania MPiPS-01.

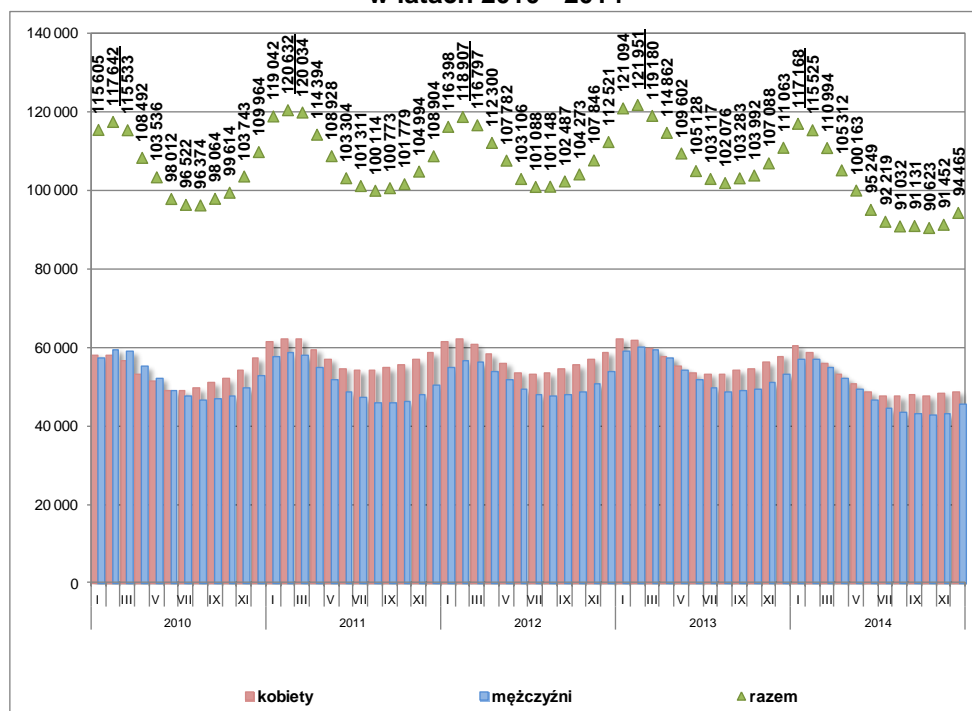
Porównując stopę bezrobocia z końca grudnia 2013 i 2014 roku zauważyć można wyraźny spadek omawianego wskaźnika, dla Polski o 1,9 pkt proc. Odsetek bezrobotnych w zbiorowości osób aktywnych zawodowo w największym stopniu zmniejszył się w województwie lubuskim, dolnośląskim oraz zachodniopomorskim, odpowiednio o 3,0; 2,9; 2,5 pkt proc.

Bezrobocie na poziomie powiatowym na koniec grudnia 2014 roku wynosiło od 3,2% w Poznaniu do 34,7% w powiecie sztylwockim (woj. mazowieckie). W grupie 30 powiatów charakteryzujących się największym bezrobociem rejestrowanym znalazło się osiem z województwa zachodniopomorskiego. Na najwyższej pozycji – dziewiątej - uplasował się powiat białogardzki ze stopą 27,2%. W analizowanej grupie znalazły się ponadto powiaty: łobeski, szczecinecki, koszaliński, choszczeński, świdwiński, pyrzycki, gryficki.

1.3. Bezrobocie rejestrowane w województwie zachodniopomorskim i w powiatach

Na koniec 2014 roku w ewidencji urzędów pracy na obszarze województwa zachodniopomorskiego pozostawało 94 465 osób bezrobotnych wobec 111 063 osób w analogicznym okresie roku ubiegłego, co oznacza spadek o 14,9%. Najniższa liczba bezrobotnych w analizowanym roku wypada w miesiącu październiku, czyli od początku analizowanego roku liczba bezrobotnych zmniejszyła się o 21,9%.

Wykres 3. Liczba bezrobotnych z podziałem na płeć w województwie zachodniopomorskim w latach 2010 - 2014

Źródło: opracowanie własne na podstawie sprawozdania MPIPS-01.

Na koniec badanego okresu w strukturze zarejestrowanych według płci większość stanowiły kobiety – 51,7%. Dla porównania na koniec 2013 roku udział kobiet kształtował się na poziomie 52,1%, wykazuje więc tendencję zniżkową.

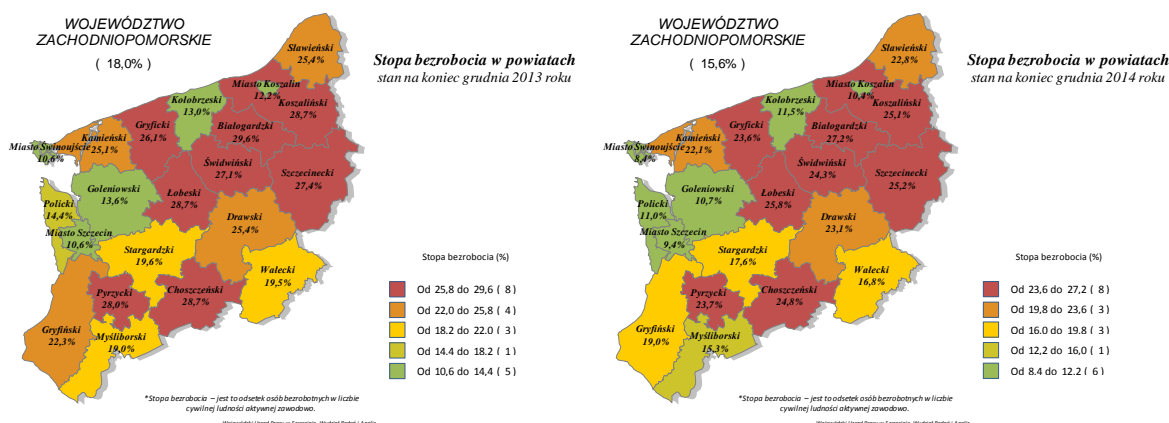
W końcu 2014 roku prawo do zasiłku posiadało 14 134 osoby, ponad połowę stanowiły kobiety (7 606). Osoby pobierające zasiłek stanowiły 15,0% bezrobotnych, w analogicznym okresie poprzedniego roku udział ten wynosił 15,5%.

Zdecydowana większość zarejestrowanych na koniec badanego okresu to osoby już posiadające doświadczenie zawodowe tj. 84,2% (79 537 osób). W grupie tej znajdowały się m.in. osoby zwolnione z przyczyn dotyczących zakładu pracy, które stanowiły 4,8% tj. tak samo przed rokiem. Pozostała blisko 15 tys. grupa osób bezrobotnych dotychczas nie pracowała.

Z analizy danych dotyczących miejsca zamieszkania osób bezrobotnych wynika, że na koniec badanego okresu znaczną część stanowiły osoby zamieszkujące miasta – 59,1%. Udział zarejestrowanych z terenów wiejskich kształtował się na poziomie 40,9% wobec 41,0% w roku ubiegłym.

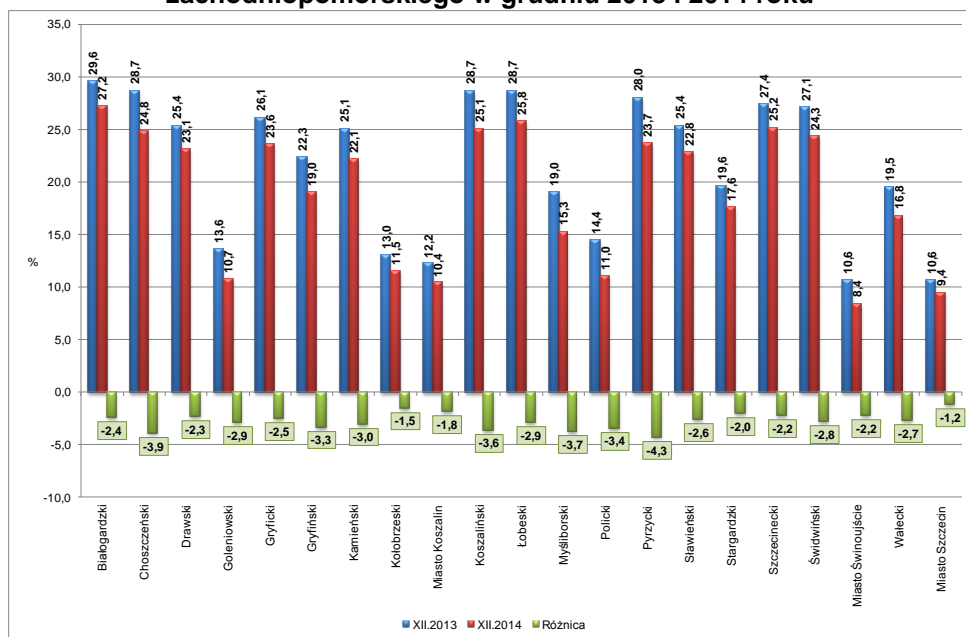
Grupa bezrobotnych, którzy zostali zarejestrowani w okresie 12 miesięcy od dnia ukończenia nauki składała się z 3 304 osób, stanowiących 3,5% zarejestrowanych. W porównaniu z rokiem poprzednim osób bezrobotnych, które niedawno zakończyły edukację było o 1 214 mniej.

Wykres 4. Stopa bezrobocia w powiatach województwa zachodniopomorskiego w grudniu 2013 i 2014 roku

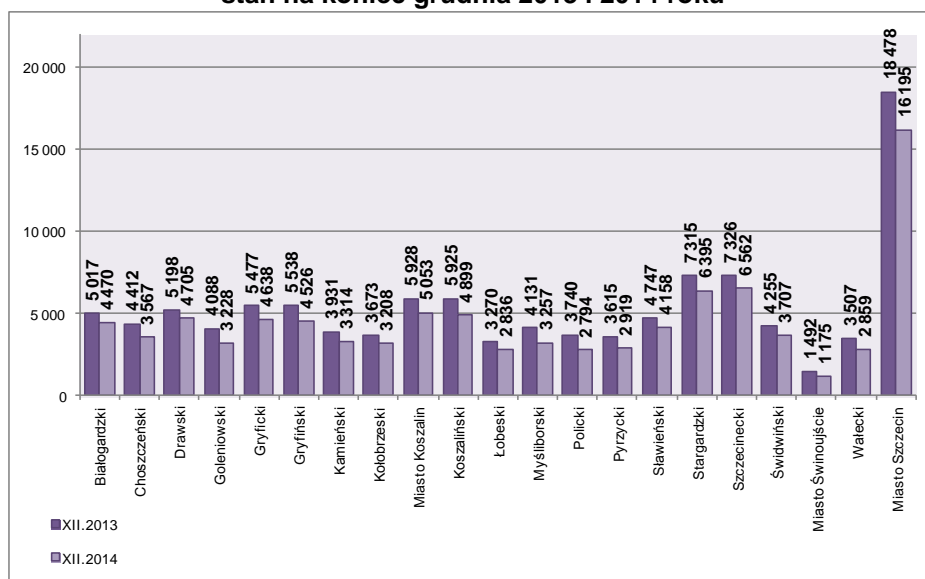
W 2014 roku spadek stopy bezrobocia w województwie zachodniopomorskim w porównaniu z grudniem 2013 wynosił 2,4%. Największy notowano w powiecie pyrzyckim (o 4,3%). Znaczny spadek zaobserwowano również w powiatach: choszczeńskim (o 3,9%), myśliborskim (o 3,7%), koszalińskim (o 3,6%), polickim (o 3,4%), gryfińskim (o 3,3%), kamieńskim (o 3,0%). Największą wartością bezrobocia na koniec 2014 roku charakteryzowały się powiaty: białogardzki (27,2%), łobeski (25,8%), szczecinecki (25,2%), koszalińskim (25,1%).

Wykres 5. Zmiany wartości stopy bezrobocia w powiatach województwa zachodniopomorskiego w grudniu 2013 i 2014 roku

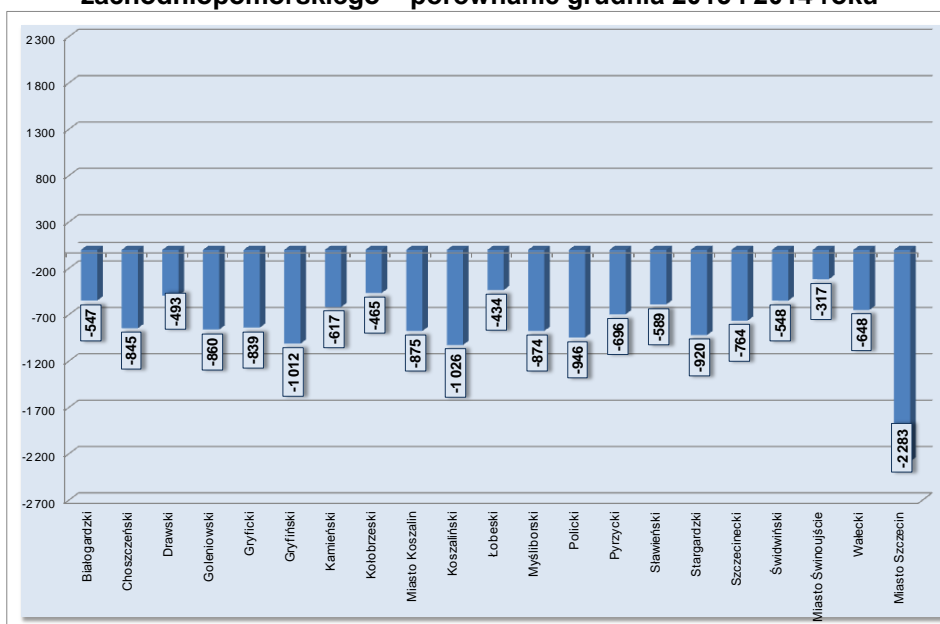
O niemal 16,6 tys. zmniejszyła się liczba bezrobotnych w województwie zachodniopomorskim w końcu roku 2014 w porównaniu z początkiem roku. W analizowanym województwie największy ubytek liczby bezrobotnych notowano w powiatach koszalińskim (o 1 026 osób) i gryfińskim (o 1 012 osób) oraz w Mieście Szczecin (o 2 283 osoby).

Wykres 6. Liczba bezrobotnych w powiatach województwa zachodniopomorskiego stan na koniec grudnia 2013 i 2014 roku

Źródło: opracowanie własne WUP w Szczecinie na podstawie sprawozdania MPiPS-01.

Wykres 7. Wzrost/spadek liczby osób bezrobotnych w powiatach województwa zachodniopomorskiego – porównanie grudnia 2013 i 2014 roku

Źródło: opracowanie własne WUP w Szczecinie na podstawie sprawozdania MPiPS-01.

W zbiorze gmin najwyższą wartość wskaźnika bezrobocia (liczba zarejestrowanych bezrobotnych do liczby osób w wieku produkcyjnym) odnotowano w gminach: Barwice (p. szczecinecki) – 19,1%, Tychowo (p. białogardzki) – 17,3%, Białogard (powiat białogardzki) – 17,0%, Grzmiąca (p. szczecinecki) – 16,7%, Biały Bór (p. szczecinecki) – 16,0%. Najniższymi wskaźnikami bezrobocia na koniec 2014 roku charakteryzowały się gminy: Dobra Szczecińska (p. policki) – 4,3%, Świnoujście (miasto) – 4,4%, Goleniów (p. goleniowski) – 4,6%, Stare Czarnowo (p. gryfiński) – 5,3%, Kołbaskowo (p. policki) – 5,4%.

1.4. Bilans bezrobocia w województwie

Z analizy danych zawartych w tabelach 3 i 4, dotyczących bilansu osób bezrobotnych w województwie zachodniopomorskim wynika, że w ciągu 2013 roku w urzędach pracy zarejestrowano ponad 141 tys. osób poszukujących zatrudnienia, z kolei wyłączono z ewidencji w tym czasie niemal 158 tys. osób. W grupie zarejestrowanych 84,2% stanowiły osoby powracające do rejestracji po raz kolejny. W pozostałej grupie znajdowały się osoby rejestrujące się po raz pierwszy. Wśród osób, które już wcześniej korzystały z usług urzędów pracy występowały osoby po zakończonym programie stażu (9,5 tys. osób), po szkoleniu (4,6 tys.), pracach społecznie użytecznych (3,6 tys.), robotach publicznych (2,1 tys.).

Tabela 3. Rejestracje osób bezrobotnych w województwie zachodniopomorskim w 2013 i 2014 r.

Wyszczególnienie		2013		2014		3 - 1	4 - 2	
		Ogółem	Kobiety	Ogółem	Kobiety			
0		1	2	3	4	5	6	
Bezrobotni zarejestrowani w miesiącu sprawozdawczym		1	152 411	73 306	141 196	68 092	-11 215	-5 214
z tego	po raz pierwszy	2	25 205	12 261	22 376	10 995	-2 829	-1 266
	po raz kolejny	3	127 206	61 045	118 820	57 097	-8 386	-3 948
z tego	po pracach interwencyjnych	4	652	408	732	448	80	40
	po robotach publicznych	5	2 846	1 300	2 102	1 016	-744	-284
	po stażu	6	9 785	6 783	9 520	6 372	-265	-411
	po odbyciu przygotowania zawodowego dorosłych	7	22	13	24	11	2	-2
	po szkoleniu	8	4 913	1 815	4 640	1 570	-273	-245
	po pracach społecznie użytecznych	9	4 118	2 605	3 486	2 249	-632	-356
	po zakończeniu indywidualnego programu zatrudnienia socjalnego lub kontraktu socjalnego	10	146	108	264	169	118	61

Źródło: opracowanie własne WUP w Szczecinie na podstawie sprawozdania MPiPS-01.

Tabela 4. Wyłączenia z osób bezrobotnych w województwie zachodniopomorskim w 2013 i 2014 r.

Wyszczególnienie		2013		2014		3 - 1	4 - 2			
		Ogółem	Kobiety	Ogółem	Kobiety					
0		1	2	3	4	5	6			
Osoby wyłączone z ewidencji bezrobotnych w miesiącu		1	153 657	74 155	157 794	76 117	4 137	1 962		
z tego z przyczyn	podjęcia pracy w miesiącu sprawozdawczym	2	72 199	37 515	71 726	37 648	-473	133		
	z tego	niesubsydiowanej	3	62 624	33 011	61 688	32 916	-936	-95	
			w tym pracy sezonowej	4	7 053	4 008	6 190	3 586	-863	-422
		z tego	subsydiowanej	5	9 575	4 504	10 038	4 732	463	228
			prac interwencyjnych	6	2 062	1 179	1 712	942	-350	-237
			robót publicznych	7	3 492	1 643	3 375	1 709	-117	66
			podjęcia działalności gospodarczej	8	2 483	1 098	2 508	1 114	25	16
			podjęcia pracy w ramach refundacji	9	1 414	520	2 090	774	676	254
			inne	10	124	64	353	193	229	129
			rozpoczęcia szkolenia	11	5 098	1 895	4 883	1 603	-215	-292
			rozpoczęcia stażu	12	9 821	6 667	10 676	6 979	855	312
	rozpoczęcia przygotowania zawodowego dorosłych	13	35	12	26	16	-9	4		
	rozpoczęcia pracy społecznie użytecznej	14	4 348	2 732	4 237	2 675	-111	-57		
	rozpoczęcia realizacji indywidualnego programu zatrudnienia socjalnego lub podpisania kontraktu socjalnego	15	364	226	530	316	166	90		
	odmowy bez uzasadnionej przyczyny przyjęcia propozycji odpowiedniej pracy lub innej formy pomocy	16	2 625	1 085	2 607	1 087	-18	2		
	niepotwierdzenia gotowości do pracy	17	42 233	14 835	45 062	15 992	2 829	1 157		
	dobrowolnej rezygnacji ze statusu bezrobotnego	18	8 173	4 780	9 126	5 237	953	457		
	podjęcia nauki	19	365	211	347	182	-18	-29		
	ukończenia 60/65 lat	20	655	441	905	595	250	154		
	nabycia praw emerytalnych lub rentowych	21	1 834	892	1 513	723	-321	-169		
	nabycia praw do świadczenia przedemerytalnego	22	1 606	1 007	1 623	1 014	17	7		
	innych	23	4 301	1 857	4 533	2 050	232	193		

Źródło: opracowanie własne WUP w Szczecinie na podstawie sprawozdania MPiPS-01.

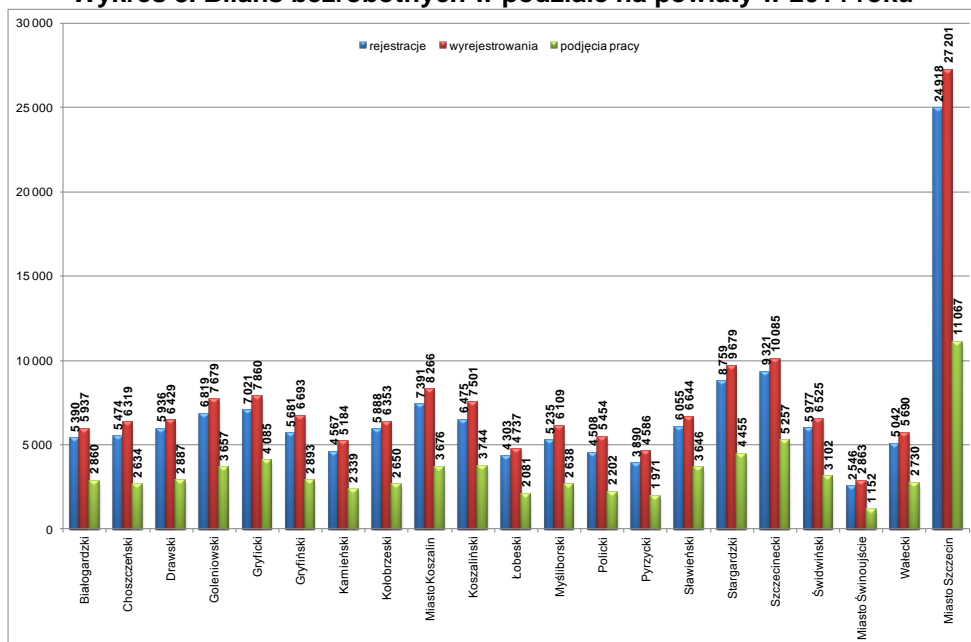
W strukturze osób wyłączonych z ewidencji według powodu wyrejestrowania największą grupę stanowiły osoby, które podjęły zatrudnienie tj. 71,7 tys. osób wobec 72,2 tys. w analogicznym okresie roku ubiegłego. W dalszej kolejności wyłączenia wynikały z niepotwierdzenia przez osobę bezrobotną gotowości do podjęcia pracy⁴ – 45,0 tys. osób wobec 42,2 tys. w zeszłym roku. W przypadku wyłączeń z powodu podjęcia pracy dominujący udział miało zatrudnienie niesubsydiowane, które otrzymało w analizowanym roku 61,7 tys. osób bezrobotnych, w tym pracę sezonową podjęło ponad 6 tys. osób. Pracę subsydiowaną przy wykorzystaniu m. in. środków Funduszu Pracy, EFS, PFRON rozpoczęło ponad 10 tys. osób. Najwięcej bezrobotnych otrzymało pracę w ramach robót publicznych tj. 3,4 tys. osób. W ramach aktywizacji zawodowej w ubiegłym roku, program stażu i prace społecznie użyteczne rozpoczęło odpowiednio 10,7 i 4,2 tys. osób, na szkolenia skierowano ponad 4,9 tys. osób bezrobotnych. W porównaniu z analogicznym okresem roku ubiegłego zaobserwowano znacznie większą liczbę osób skierowanych do prac subsydiowanych, o niemal 500 osób, jak również więcej osób skorzystało z pozostałych form aktywizacji zawodowej. Program stażu będący najpopularniejszą formą aktywizacji rozpoczęło o niemal 900 osób więcej niż miało to miejsce przed rokiem. Wyraźna tendencja wzrostowa w liczbie osób korzystających z powyższych usług spowodowana jest zaangażowaniem większych niż rok wcześniej środków finansowych przeznaczonych na walkę z bezrobociem, którymi dysponują urzędy pracy.

W 2014 roku w województwie zachodniopomorskim różnica pomiędzy wyrejestrowaniami a rejestracjami wyniosła 16 598 osób bezrobotnych. W badanym okresie dla wszystkich powiatów różnica ta była dodatnia, zdecydowanie największa dla powiatu gryfińskiego i koszalińskiego (o 1 012 i 1 026 osób) oraz Miasta Szczecin – 2 283 osoby. W trzech powiatach gryfickim (52,0%), sławieńskim (54,9%), szczecineckim (52,1%) ponad połowa wyrejestrowań dotyczyła podjęć pracy. Średnio dla województwa współczynnik ten wynosi 45,5%. Najmniejszy procent wyrejestrowań z powodu podjęcia pracy odnotowano w Mieście Świnoujście 40,7%.

---

⁴ Zgodnie z objaśnieniami do formularza MPiPS-01 są to osoby, które zostały pozbawione statusu bezrobotnego z powodu: braku gotowości do podjęcia pracy zgodnie z art. 33 ust. 4 pkt 4 i pkt 4a ustawy z dnia 20 kwietnia 2004 r. o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy; osoby, które wyjechały za granicę na okres co najmniej 10 dni; osoby, które przez okres co najmniej 10 dni pozostają w sytuacji powodującej brak gotowości do podjęcia zatrudnienia; nadterminowej, zasadniczej służby wojskowej, służby wojskowej pełnionej w charakterze kandydata na żołnierza zawodowego, ćwiczeń wojskowych oraz okresowej służby wojskowej (zawodowej).

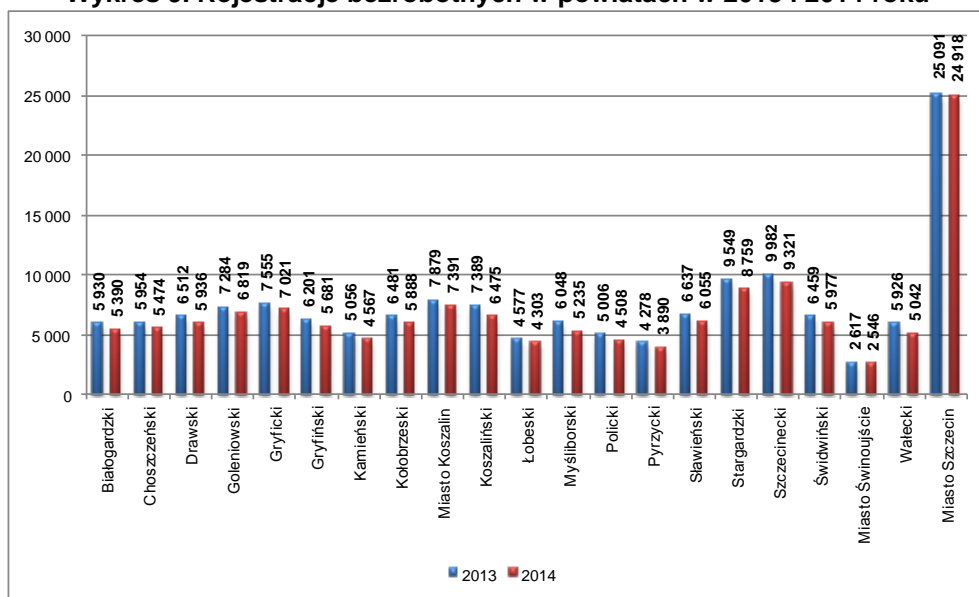
Wykres 8. Bilans bezrobotnych w podziale na powiaty w 2014 roku

Źródło: opracowanie własne WUP w Szczecinie na podstawie sprawozdania MPiPS-01.

W 2014 roku liczba rejestracji osób bezrobotnych w województwie zachodniopomorskim spadła o ponad 11 tys. osób w porównaniu do roku ubiegłego. Największy spadek odnotowano w powiecie koszalińskim – o 914 osób.

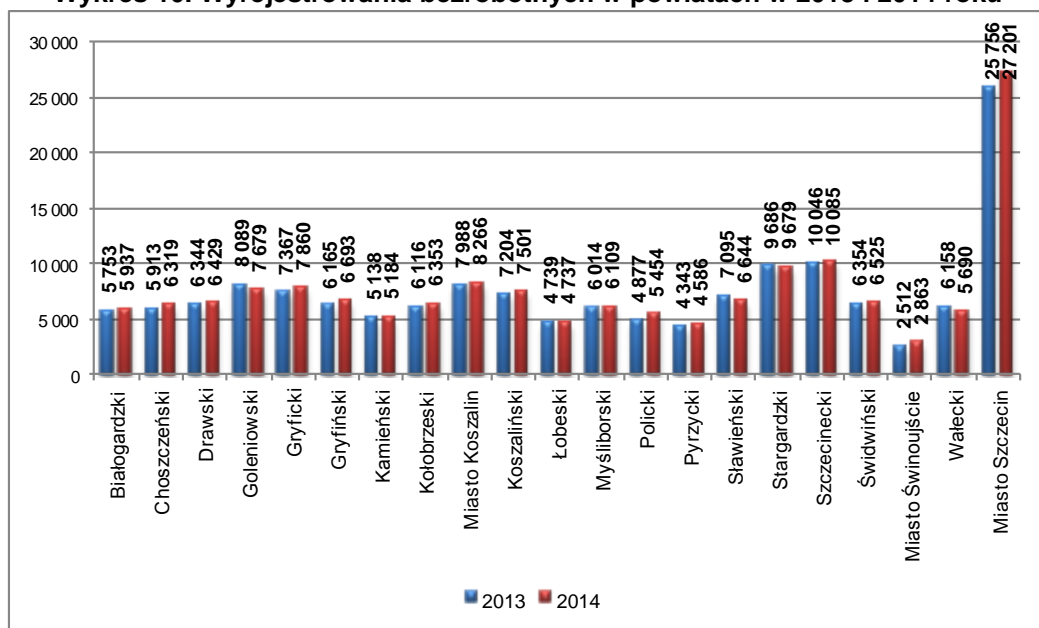
Wykres 9. Rejestracje bezrobotnych w powiatach w 2013 i 2014 roku

Źródło: opracowanie własne WUP w Szczecinie na podstawie sprawozdania MPiPS-01.

W 2014 roku zauważyć można wyraźny wzrost liczby wyrejestrowań z urzędów pracy w porównaniu do roku ubiegłego. Ogółem w województwie wzrost ten wyniósł ponad 4,1 tys. osób. Najwyższy, niemal 1,5 tysięczny, zaobserwowano w Mieście Szczecin. Liczba wyrejestrowań spadła w 5 powiatach, goleniowskim, łobeskim, ślawieńskim, stargardzkim oraz wałeckim.

Wykres 10. Wyrejestrowania bezrobotnych w powiatach w 2013 i 2014 roku

Źródło: opracowanie własne WUP w Szczecinie na podstawie sprawozdania MPiPS-01.

1.5. Struktura zarejestrowanych bezrobotnych według wieku, wykształcenia, stażu pracy i czasu pozostawania bez pracy

Z analizy struktury osób bezrobotnych z województwa zachodniopomorskiego według wieku na koniec 2014 roku wynika, że najliczniejszą grupę stanowiły osoby od 25 do 34 roku życia – 26,3%, a następnie od 35 do 44 roku życia – 20,7%. Niemal, co szósty bezrobotny to osoba do 25 roku życia oraz w wieku 35 – 44 lata. W stosunku do analogicznego okresu roku ubiegłego w pięciu grupach wiekowych zaobserwowano spadek liczby bezrobotnych, od 21% w grupie 18 – 24 lata do 12,3% w grupie 35-44 lata. Największy spadek udziału procentowego w ogólnej liczbie bezrobotnych odnotowano dla grupy 18 – 24 o 1,1 pkt proc., z kolei przyrost w grupie 60 – 64 lat, o 1,3 pkt proc. W przypadku zbiorowości kobiet na koniec badanego okresu co trzecia zarejestrowana mieściła się w przedziale wiekowym 25 – 34 lata. W badanej grupie w porównaniu z rokiem ubiegłym w trzech kategoriach zaobserwowano spadek udziału bezrobotnych kobiet od 0,8 pkt proc. w grupie 18 - 24 lata oraz 45 - 54 lata do 0,2 pkt proc. w grupie 25 - 34 lata. Natomiast najwyższy przyrost odnotowano w grupie 60 – 64 lata o 0,9 pkt proc.

Tabela 5. Bezrobotni według wieku, wykształcenia, stażu pracy, czasu pozostawania bez pracy w województwie zachodniopomorskim na koniec 2013 i 2014 roku

Wyszczególnienie		Bezrobotni ogółem		udział %		4-3
		2013	2014	2013	2014	
0		1	2	3	4	5
Czas pozostawania bez pracy w miesiącach	do 1	11 279	10 417	10,2	11,0	0,9
	1-3	21 695	19 514	19,5	20,7	1,1
	3-6	18 749	14 695	16,9	15,6	-1,3
	6-12	20 174	14 816	18,2	15,7	-2,5
	12-24	19 513	16 107	17,6	17,1	-0,5
	pow. 24	19 653	18 916	17,7	20,0	2,3
Wiek	18-24	17 424	13 769	15,7	14,6	-1,1
	25-34	29 887	24 867	26,9	26,3	-0,6
	35-44	22 327	19 591	20,1	20,7	0,6
	45-54	21 946	18 058	19,8	19,1	-0,6
	55-59	14 622	12 780	13,2	13,5	0,4
	60-64 lata	4 857	5 400	4,4	5,7	1,3
Wykształcenie	wyższe	10 535	9 631	9,5	10,2	0,7
	policealne i średnie zawodowe	20 654	17 377	18,6	18,4	-0,2
	średnie	11 855	10 266	10,7	10,9	0,2
	zasadnicze zawodowe	30 464	25 736	27,4	27,2	-0,2
	gimnazjalne i poniżej	37 555	31 455	33,8	33,3	-0,5
Staż pracy ogółem	do 1 roku	20 147	17 985	18,1	19,0	0,9
	1-5	24 029	20 180	21,6	21,4	-0,3
	5-10	15 398	13 417	13,9	14,2	0,3
	10-20	16 280	13 939	14,7	14,8	0,1
	20-30	12 515	10 386	11,3	11,0	-0,3
	30 lat i więcej	4 059	3 630	3,7	3,8	0,2
	bez stażu	18 635	14 928	16,8	15,8	-1,0
Ogółem		111 063	94 465	100,0	100,0	0,0

Źródło: opracowanie własne WUP w Szczecinie na podstawie Załącznika 1 do sprawozdania MPIPS-01

Analiza danych dotyczących wykształcenia bezrobotnych na koniec przedstawianego roku wskazuje, że w dalszym ciągu w większości zakończyli oni naukę na najniższych poziomach edukacji. Co trzeci bezrobotny posiadał wykształcenie gimnazjalne bądź niższe, a blisko co czwarty dokumentował zasadnicze zawodowe. Łącznie bezrobotni z dwu wspomnianych grup stanowili ponad 60% oczekujących na zatrudnienie. Dyplom uczelni wyższej przedstawiło w urzędzie pracy 10,2% bezrobotnych, o 0,7 pkt proc. więcej niż w roku ubiegłym.

Z analizy stażu pracy bezrobotnych na koniec badanego roku wynika, że co piąty z nich dokumentował doświadczenie zawodowe od 1 roku do 5 lat. Kolejną liczną grupę bezrobotnych stanowiły osoby bez stażu pracy, którego nie posiadało 15,8% zarejestrowanych. W porównaniu z analogicznym okresem roku ubiegłego największy przyrost w liczbie bezrobotnych notowano w grupie osób z najkrótszym stażem – do roku - o 0,9 pkt proc.

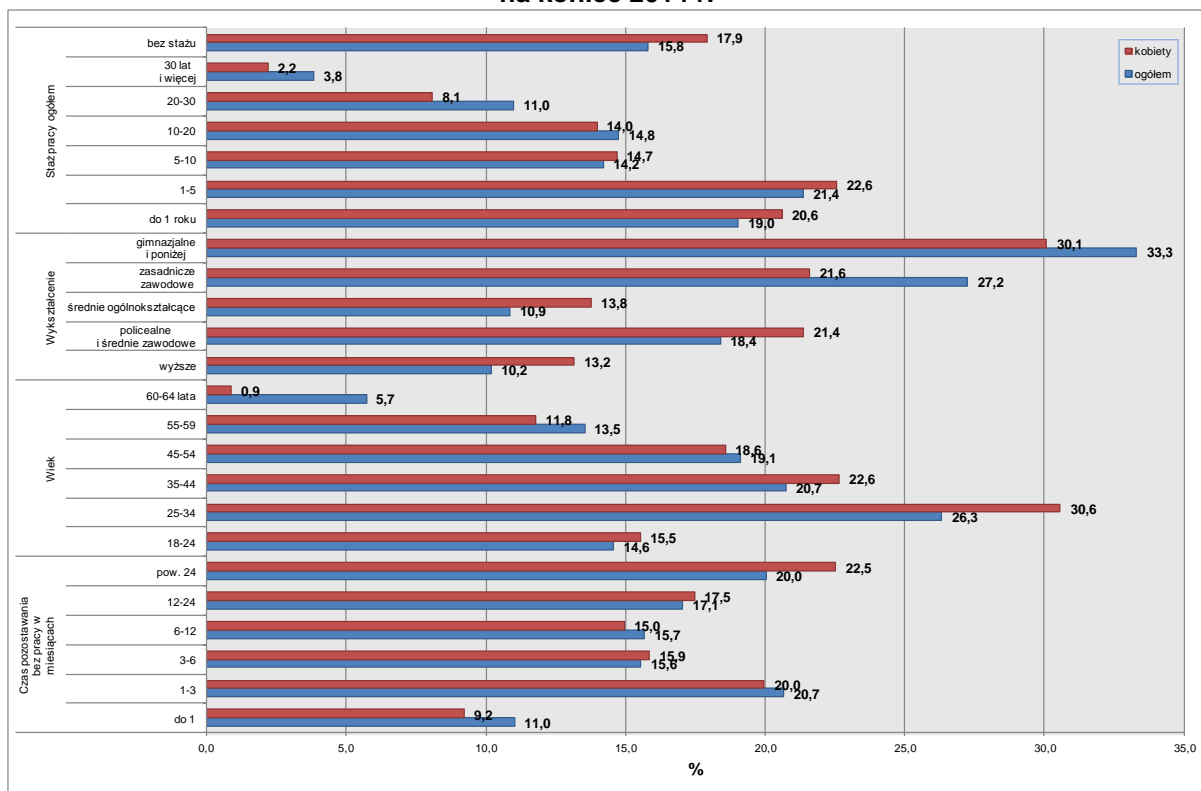
Tabela 6. Bezrobotne kobiety według wieku, wykształcenia, stażu pracy, czasu pozostawania bez pracy w województwie zachodniopomorskim na koniec 2013 i 2014 roku

Wyszczególnienie		Bezrobotne kobiety		udział %		4-3
		2013	2014	2013	2014	
0		1	2	3	4	5
Czas pozostawania bez pracy w miesiącach	do 1	5 004	4 590	8,7	9,2	0,6
	1-3	10 834	9 945	18,7	20,0	1,2
	3-6	9 848	7 900	17,0	15,9	-1,2
	6-12	9 953	7 447	17,2	15,0	-2,3
	12-24	10 425	8 699	18,0	17,5	-0,6
	pow. 24	11 756	11 214	20,3	22,5	2,2
Wiek	18-24	9 462	7 734	16,4	15,5	-0,8
	25-34	17 818	15 222	30,8	30,6	-0,2
	35-44	12 622	11 276	21,8	22,6	0,8
	45-54	11 227	9 250	19,4	18,6	-0,8
	55-59	6 691	5 872	11,6	11,8	0,2
	60-64 lata	0	441	0,0	0,9	0,9
Wykształcenie	wyższe	7 090	6 559	12,3	13,2	0,9
	policealne i średnie zawodowe	12 529	10 647	21,7	21,4	-0,3
	średnie	7 959	6 858	13,8	13,8	0,0
	zasadnicze zawodowe	12 626	10 751	21,8	21,6	-0,2
	gimnazjalne i poniżej	17 616	14 980	30,5	30,1	-0,4
Staż pracy ogółem	do 1 roku	11 389	10 258	19,7	20,6	0,9
	1-5	13 032	11 230	22,5	22,6	0,0
	5-10	8 315	7 313	14,4	14,7	0,3
	10-20	8 112	6 957	14,0	14,0	-0,1
	20-30	4 909	4 027	8,5	8,1	-0,4
	30 lat i więcej	1 218	1 094	2,1	2,2	0,1
	bez stażu	10 845	8 916	18,756	17,905	-0,85
Ogółem		57 820	49 795	100,0	100,0	0,0

Źródło: opracowanie własne WUP w Szczecinie na podstawie Załącznika 1 do sprawozdania MPIPS-01

Najwięcej osób zarejestrowanych w urzędach pracy na koniec 2014 roku pozostawało poza zatrudnieniem od 1 do 3 miesięcy – 20,7% a następnie powyżej 24 miesięcy – 20,0%. W stosunku do roku ubiegłego zaobserwowano wzrost udziału bezrobotnych charakteryzujących się długookresowym bezrobociem, osób pozostających po za zatrudnieniem powyżej 24 miesięcy przybyło o 2,3 pkt proc. Najwyższą tendencję spadkową odnotowano natomiast w przypadku liczby bezrobotnych w kategorii od 6 do 12 miesięcy, o ponad 5 tysięcy (26,6%). O 21,6% zmniejszyła się grupa zarejestrowanych będących poza rynkiem pracy od 3 do 6 miesięcy, a 17,5% spadku notowano wśród bezrobotnych od 12 do 24 miesięcy.

Wykres 11. Struktura bezrobotnych według wieku, wykształcenia, stażu pracy i czasu pozostawania bez pracy z uwzględnieniem płci w województwie zachodniopomorskim na koniec 2014 r.

Źródło: opracowanie własne WUP w Szczecinie na podstawie Załącznika 1 do sprawozdania MPiPS-01.

2. Analiza bezrobocia według zawodów

2.1. Struktura bezrobocia według zawodów

Na koniec 2014 roku liczba bezrobotnych zarejestrowanych w powiatowych urzędach pracy wyniosła 94 465 osób, w porównaniu z analogicznym okresem roku 2013 roku zaobserwowano spadek liczby bezrobotnych o ponad 16 tysięcy osób.

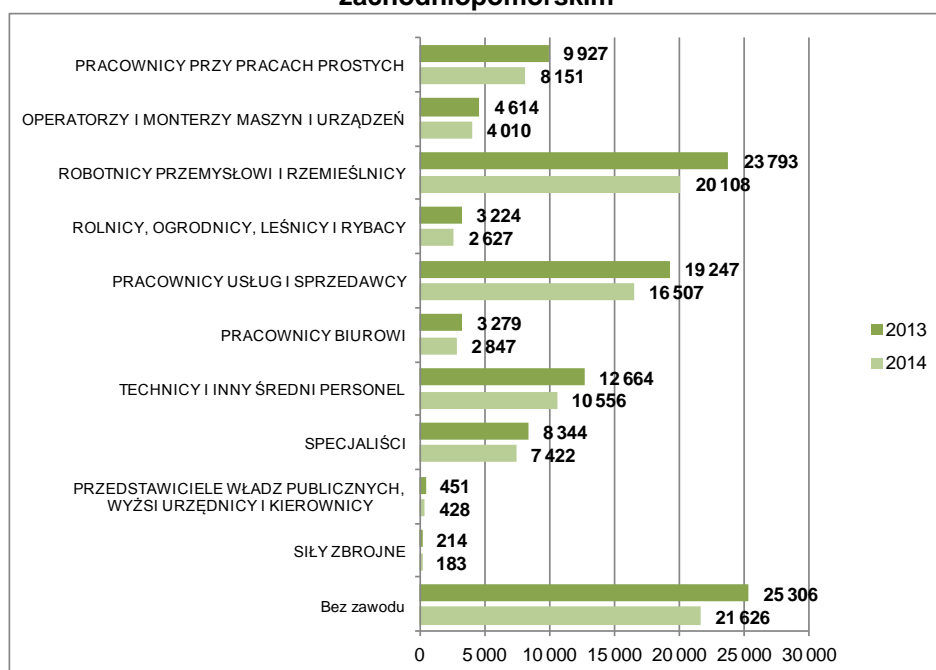
Uogólniając strukturę bezrobocia w województwie na poziomie grup wielkich, należy podkreślić szczególnie, duży udział 7 grupy – **Robotnicy przemysłowi i rzemieślnicy** oraz znikomy udział grupy pierwszej – **Przedstawiciele władz publicznych, wyżsi urzędnicy i kierownicy**. Marginalny charakter ma również wielkość bezrobocia w grupie **0 – Siły zbrojne**. Poniżej zaprezentowano ranking malejący grup wielkich na podstawie wielkości odsetka zarejestrowanych bezrobotnych:

- **Bez zawodu** – 22,9% zarejestrowanych;
- **Robotnicy przemysłowi i rzemieślnicy** – 21,3% zarejestrowanych;
- **Pracownicy usług osobistych i sprzedawcy** – 17,5%;
- **Technicy i inny średni personel** – 11,2% zarejestrowanych;
- **Pracownicy przy pracach prostych** – 8,6% zarejestrowanych;
- **Specjaliści** – 7,9% zarejestrowanych;

- **Operatorzy i monterzy maszyn i urządzeń** – 4,2% zarejestrowanych;
- **Pracownicy biurowi** – 3,0%;
- **Rolnicy, ogrodnicy, leśnicy i rybacy** – 2,8% zarejestrowanych;
- **Przedstawiciele władz publicznych, wyżsi urzędnicy i kierownicy** – 0,5% zarejestrowanych;
- **Siły zbrojne** – 0,2% zarejestrowanych.

Porównując rok 2013 i 2014 spadek liczby bezrobotnych odnotowano dla wszystkich grup zawodów najwyższy w grupie **Robotnicy przemysłowi i rzemieślnicy** (o 3 685 osób) oraz w grupie **Bez zawodu** (o 3 680 osób).

Wykres 13. Bezrobotni według wielkich grup zawodów w 2014 roku w województwie zachodniopomorskim

Źródło: opracowanie własne na podstawie sprawozdania MPiPS-01, Załącznik 3.

Tabela 7 zawiera ranking 30 zawodów, w których na koniec 2014 roku zarejestrowanych było najwięcej bezrobotnych w województwie zachodniopomorskim. Bezrobotni w tych zawodach stanowili ponad 60% z ogólnej liczby bezrobotnych na koniec badanego okresu.

Tabela 7. 30 zawodów, w których na koniec 2014 roku zarejestrowanych było najwięcej osób bezrobotnych, zmiana w stosunku do 2013 roku

Lp.	Kod zawodu	Nazwa zawodu	2013	2014	wzrost/spadek
1	000000	Bez zawodu	25 306	21 626	-3 680
2	522301	Sprzedawca S	8 685	7 356	-1 329
3	515303	Robotnik gospodarczy	2 836	2 449	-387
4	722204	Ślusarz S	2 428	2 043	-385
5	331403	Technik ekonomista S	2 322	1 910	-412
6	711202	Murarz S	2 120	1 722	-398
7	512001	Kucharz S	1 942	1 716	-226
8	932911	Robotnik pomocniczy w przemyśle przetwórczym	1 811	1 440	-371

Lp.	Kod zawodu	Nazwa zawodu	2013	2014	wzrost/spadek
9	931301	Robotnik budowlany	1 711	1 342	-369
10	753105	Krawiec S	1 422	1 256	-166
11	263102	Ekonomista	1 136	995	-141
12	512002	Kucharz małej gastronomii S	1 165	909	-256
13	514101	Fryzjer S	991	862	-129
14	723105	Mechanik samochodów osobowych	1 050	836	-214
15	513101	Kelner S	926	795	-131
16	753303	Szwaczka	1 019	783	-236
17	911207	Sprzątaczkę biurowa	983	776	-207
18	752205	Stolarz S	916	770	-146
19	311504	Technik mechanik S	986	769	-217
20	322002	Technik żywienia i gospodarstwa domowego S	859	752	-107
21	723103	Mechanik pojazdów samochodowych S	882	741	-141
22	314207	Technik rolnik S	880	686	-194
23	751204	Piekarz S	794	686	-108
24	751201	Cukiernik S	713	618	-95
25	713102	Malarz budowlany	705	586	-119
26	411004	Technik prac biurowych S	748	577	-171
27	941201	Pomoc kuchenna	691	565	-126
28	311204	Technik budownictwa S	642	525	-117
29	621002	Robotnik leśny	631	519	-112
30	834103	Mechanik - operator pojazdów i maszyn rolniczych S	590	493	-97
Bezrobotni			111 063	94 465	-16 598

Źródło: opracowanie własne na podstawie sprawozdania MPiPS-01, Załącznik 3.

Większość zawodów z prezentowanej listy mieści się w trzech wielkich grupach zawodów: **(7) Robotnicy przemysłowi i rzemieślnicy** (10 zawodów), **(5) Pracownicy usług osobistych i sprzedawcy** (5 zawodów), **(3) Technicy i inny średni personel** (5 zawodów).

Na koniec 2014 roku w województwie zachodniopomorskim w rejestrach urzędów pracy pozostawało 49 795 kobiet (2013 rok – 57 820 kobiet). W badanym okresie kobiety stanowiły 52,7% z ogólnej liczby bezrobotnych, podczas gdy w 2013 roku 52,1%.

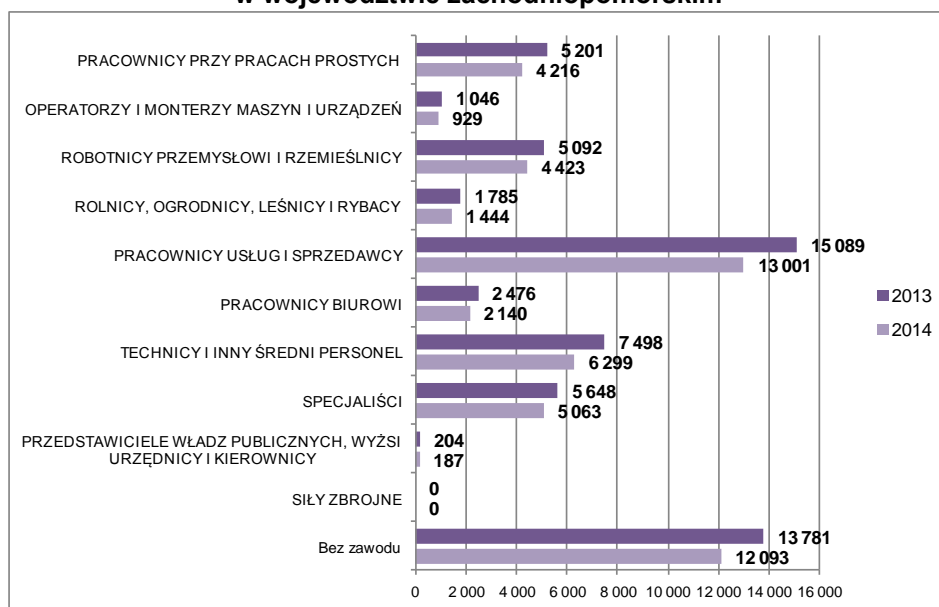
W 2014 roku 12 093 kobiety nie posiadały zawodu, a ich liczba w porównaniu z 2013 rokiem spadła o ponad 1,6 tys. osób. Z analizy danych dotyczących bezrobotnych kobiet, według wielkich grup zawodów w 2014 roku wynika, iż zdecydowanie najliczniej reprezentowane były kobiety posiadające zawód z grupy **(5) Pracownicy usług i sprzedawcy** – 13 001 osób (¼ z ogólnej liczby bezrobotnych kobiet).

Poniżej zaprezentowano ranking malejący grup wielkich na podstawie wielkości odsetka zarejestrowanych bezrobotnych kobiet:

- **Pracownicy usług osobistych i sprzedawcy** – 26,1% zarejestrowanych kobiet;
- **Technicy i inny średni personel** – 12,6%;

- **Specjaliści** – 10,2%;
- **Pracownicy przy pracach prostych** – 8,5%;
- **Robotnicy przemysłowi i rzemieślnicy** – 8,9%;
- **Pracownicy biurowi** – 4,3%;
- **Rolnicy, ogrodnicy, leśnicy i rybacy** – 2,9%;
- **Operatorzy i monterzy maszyn i urządzeń** – 1,9%;
- **Przedstawiciele władz publicznych, wyżsi urzędnicy i kierownicy** – 0,4%;
- **Siły zbrojne** – 0,0%.

Wykres 14. Bezrobotne kobiety według wielkich grup zawodów w 2013 i 2014 roku w województwie zachodniopomorskim

Źródło: opracowanie własne na podstawie sprawozdania MPIPS-01, Załącznik 3.

Porównując rok 2013 i 2014, najwyższy spadek liczby bezrobotnych kobiet odnotowano w grupie: **(3) Technicy i inny średni personel** (o 1 199 osób) oraz **(5) Pracownicy usług i sprzedawcy** (o 2 088 osób).

Tabela 8 prezentuje 30 zawodów, w których w 2014 roku zarejestrowanych było najwięcej bezrobotnych kobiet i to one dominują wśród ogółu rejestrujących się bezrobotnych w tych zawodach, z wyjątkiem robotnika gospodarczego (udział kobiet 41,5%). Najwięcej zarejestrowanych kobiet odnotowano w zawodach: sprzedawca (6 730 kobiet), technik ekonomista (1 701 kobiet), kucharz (1 266 kobiet), krawiec (1 227 kobiet), robotnik gospodarczy (1 017 kobiet). Bardzo wysoki udział (ponad 95%) kobiet wśród bezrobotnych ogółem notowano w 7 zawodach: pokojowa (100,0%), szwaczka (99,0%), pielęgniarka (98,5%), krawiec (98,1%), sprzątaczką biurową (97,9%), księgowy (96,8%), fryzjer (95,1%).

Tabela 8. 30 zawodów, w których na koniec 2014 roku zarejestrowanych było najwięcej bezrobotnych kobiet (zmiana w stosunku do 2013 roku)

Lp.	Kod zawodu	Nazwa zawodu	2013			2014			wzrost/ spadek
			ogółem	kobiety	udział % kobiet	ogółem	kobiety	udział % kobiet	
1	000000	Bez zawodu	25 306	13 781	54,5%	21 626	12 093	55,9%	-1 688
2	522301	Sprzedawca S	8 685	7 927	91,3%	7 356	6 730	91,5%	-1 197
3	331403	Technik ekonomista S	2 322	2 028	87,3%	1 910	1 701	89,1%	-327
4	512001	Kucharz S	1 942	1 426	73,4%	1 716	1 266	73,8%	-160
5	753105	Krawiec S	1 422	1 395	98,1%	1 256	1 227	97,7%	-168
6	515303	Robotnik gospodarczy	2 836	1 161	40,9%	2 449	1 017	41,5%	-144
7	514101	Fryzjer S	991	943	95,2%	862	820	95,1%	-123
8	932911	Robotnik pomocniczy w przemyśle przetwórczym	1 811	1 033	57,0%	1 440	787	54,7%	-246
9	753303	Szwaczka	1 019	1 011	99,2%	783	775	99,0%	-236
10	911207	Sprzątaczką biurową	983	966	98,3%	776	760	97,9%	-206
11	263102	Ekonomista	1 136	847	74,6%	995	723	72,7%	-124
12	513101	Kelner S	926	814	87,9%	795	684	86,0%	-130
13	512002	Kucharz małej gastronomii S	1 165	772	66,3%	909	654	71,9%	-118
14	322002	Technik żywienia i gospodarstwa domowego S	859	659	76,7%	752	577	76,7%	-82
15	411004	Technik prac biurowych S	748	668	89,3%	577	517	89,6%	-151
16	941201	Pomoc kuchenna	691	625	90,4%	565	506	89,6%	-119
17	314207	Technik rolnik S	880	617	70,1%	686	491	71,6%	-126
18	235107	Pedagog	530	467	88,1%	485	437	90,1%	-30
19	751201	Cukiernik S	713	445	62,4%	618	398	64,4%	-47
20	522305	Technik handlowiec S	514	457	88,9%	405	357	88,1%	-100
21	334306	Technik administracji S	463	417	90,1%	395	354	89,6%	-63
22	932101	Pakowacz	473	380	80,3%	402	322	80,1%	-58
23	751103	Przetwórcą ryb	444	331	74,5%	413	318	77,0%	-13
24	613003	Rolnik S	498	365	73,3%	413	301	72,9%	-64
25	911203	Pokojują	304	304	100,0%	279	279	100,0%	-25
26	422402	Technik hotelarstwa S	349	285	81,7%	311	261	83,9%	-24
27	411090	Pozostali pracownicy obsługi biurowej	278	238	85,6%	286	244	85,3%	6
28	331301	Księgowy	281	268	95,4%	247	239	96,8%	-29
29	962990	Pozostali pracownicy przy pracach prostych gdzie indziej niesklasyfikowani	384	211	54,9%	397	211	53,1%	0
30	222101	Pielęgniarka	230	224	97,4%	197	194	98,5%	-30
Bezrobotni			111 063	57 820	52,1%	94 465	49 795	52,7%	-8 025

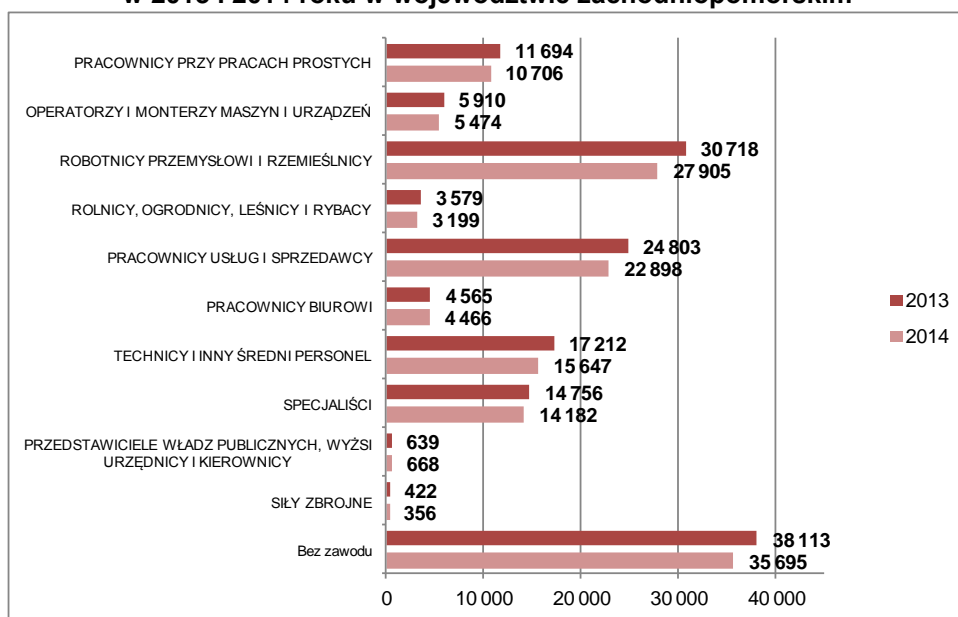
Zródło: opracowanie własne na podstawie sprawozdania MPiPS-01, Załącznik 3.

2.2. Napływ do bezrobocia

Wśród 141 196 osób bezrobotnych, które w 2014 roku zarejestrowały się w urzędach pracy województwa zachodniopomorskiego, 35 695 (25,3%) nie posiadało

żadnego zawodu. W stosunku do 2013 roku liczba rejestracji osób bez zawodu była niższa o 2 418 osób.

Wykres 15. Napływ bezrobotnych według wielkich grup zawodów w 2013 i 2014 roku w województwie zachodniopomorskim

Źródło: opracowanie własne na podstawie sprawozdania MPiPS-01, Załącznik 3.

W 2014 roku najwięcej nowo zarejestrowanych bezrobotnych odnotowano w grupach zawodów: **(7) Robotnicy przemysłowi i rzemieślnicy** – 27 905 osób i **(5) Pracownicy usług i sprzedawcy** – 22 898 osób. Porównując dane z 2013 roku liczba rejestrujących się bezrobotnych w największym stopniu zmniejszyła się w grupie **(7) Robotnicy przemysłowi i rzemieślnicy** – o 2 813 osób.

W tabeli 9 zestawiono zawody charakteryzujące się najwyższym napływem do bezrobocia, które w większości pokrywają się z zawodami o najwyższej liczbie bezrobotnych. Świadczy to o tym, że trudna sytuacja osób w tych zawodach ma charakter trwały, notując obok dużego poziomu bezrobocia również stały, wysoki napływ.

W 2014 roku najwięcej bezrobotnych zarejestrowało się w zawodzie: sprzedawca – 9 629 osób, robotnik gospodarczy – 3 040 osób, ślusarz – 2 762 osoby.

Tabela 9. 30 zawodów, w których w 2013 roku rejestrowało się najwięcej bezrobotnych w województwie zachodniopomorskim

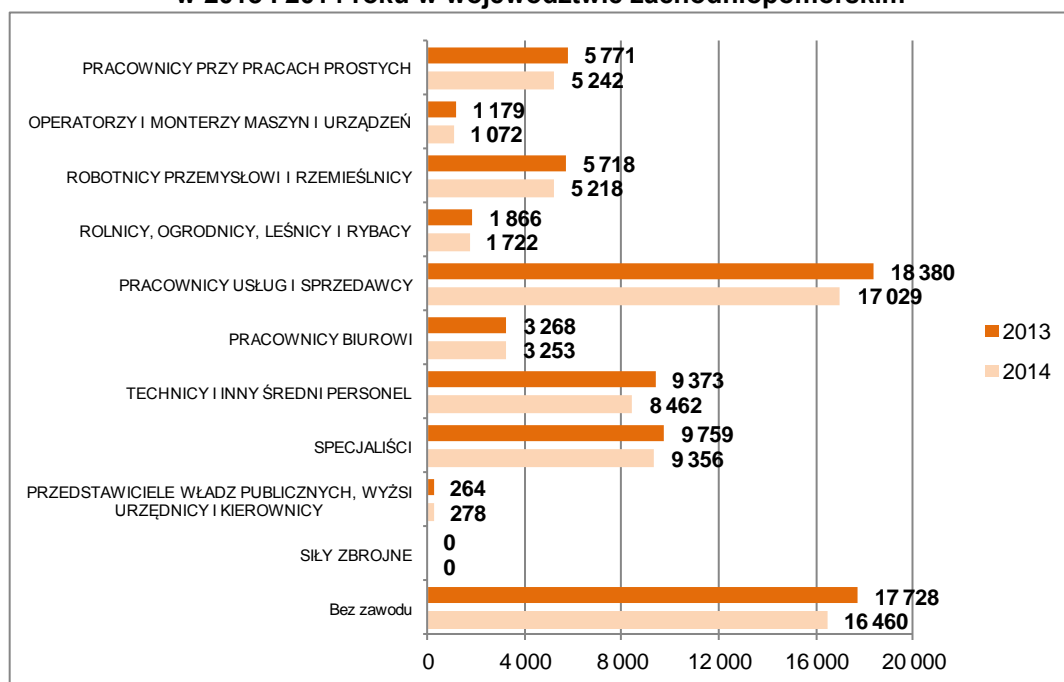
Lp.	Kod zawodu	Nazwa zawodu	Rejestracje w 2014 roku	Zarejestrowani na koniec 2014 roku
1	000000	Bez zawodu	35 695	21 626
2	522301	Sprzedawca S	9 629	7 356
3	515303	Robotnik gospodarczy	3 040	2 449
4	722204	Ślusarz S	2 762	2 043
5	331403	Technik ekonomista S	2 521	1 910
6	512001	Kucharz S	2 366	1 716
7	711202	Murarz S	2 198	1 722

Lp.	Kod zawodu	Nazwa zawodu	Rejestracje w 2014 roku	Zarejestrowani na koniec 2014 roku
8	931301	Robotnik budowlany	1 825	1 342
9	263102	Ekonomista	1 673	995
10	932911	Robotnik pomocniczy w przemyśle przetwórczym	1 605	1 440
11	723103	Mechanik pojazdów samochodowych S	1 435	741
12	512002	Kucharz małej gastronomii S	1 399	909
13	753105	Krawiec S	1 363	1 256
14	514101	Fryzjer S	1 350	862
15	723105	Mechanik samochodów osobowych	1 267	836
16	513101	Kelner S	1 219	795
17	752205	Stolarz S	1 212	770
18	322002	Technik żywienia i gospodarstwa domowego S	1 156	752
19	311504	Technik mechanik S	1 104	769
20	751204	Piekarz S	1 099	686
21	753303	Szwaczka	965	783
22	911207	Sprzątaczką biurowa	914	776
23	235107	Pedagog	903	485
24	751201	Cukiernik S	891	618
25	314207	Technik rolnik S	858	686
26	941201	Pomoc kuchenna	822	565
27	311204	Technik budownictwa S	816	525
28	411004	Technik prac biurowych S	742	577
29	432103	Magazynier	665	453
30	713102	Malarz budowlany	657	586
Bezrobotni			141 196	94 465

Źródło: opracowanie własne na podstawie sprawozdania MPiPS-01, Załącznik 3.

Wśród ponad 68 tys. bezrobotnych kobiet, które w 2014 roku zarejestrowały się w urzędach pracy województwa zachodniopomorskiego, 16 460 (24,2%) nie posiadało żadnego zawodu. W stosunku do 2013 roku liczba zarejestrowanych kobiet bez zawodu zmalała, o 1 268 osób.

Wykres 16. Napływ bezrobotnych kobiet według wielkich grup zawodów w 2013 i 2014 roku w województwie zachodniopomorskim

Źródło: opracowanie własne na podstawie sprawozdania MPiPS-01, Załącznik 3.

Biorąc pod uwagę bezrobotne kobiety według wielkich grup zawodów, najwięcej w 2014 roku zarejestrowano do grupy: **(5) Pracownicy usług osobistych i sprzedawcy** – 17 029 osób, **(2) Specjaliści** – 9 356 osób oraz **(3) Technicy i inny średni personel** – 8 462 osoby.

W tabeli 10 zestawiono 30 zawodów, w których w 2014 roku zarejestrowało się najwięcej bezrobotnych kobiet. Kobiety w tych zawodach stanowiły $\frac{2}{3}$ ogółu rejestrujących się bezrobotnych kobiet. Najwięcej rejestracji kobiet odnotowano w zawodzie: sprzedawca – 8 524 osoby, technik ekonomista – 2 158 osób.

Tabela 10. 30 zawodów, w których w 2014 roku rejestrowało się najwięcej bezrobotnych kobiet w województwie zachodniopomorskim

Lp.	Kod zawodu	Nazwa zawodu	Zarejestrowane kobiety na koniec 2014 roku	Rejestracje w 2014 roku	Rejestracje kobiet w 2014 roku
1	000000	Bez zawodu	12 093	35 695	16 460
2	522301	Sprzedawca S	6 730	9 629	8 524
3	331403	Technik ekonomista S	1 701	2 521	2 158
4	512001	Kucharz S	1 266	2 366	1 436
5	753105	Krawiec S	1 227	1 363	1 329
6	514101	Fryzjer S	820	1 350	1 266
7	515303	Robotnik gospodarczy	1 017	3 040	1 231
8	263102	Ekonomista	723	1 673	1 193
9	513101	Kelner S	684	1 219	1 009
10	753303	Szwaczka	775	965	956
11	911207	Sprzątaczką biurowa	760	914	892

Lp.	Kod zawodu	Nazwa zawodu	Zarejestrowane kobiety na koniec 2014 roku	Rejestracje w 2014 roku	Rejestracje kobiet w 2014 roku
12	932911	Robotnik pomocniczy w przemyśle przetwórczym	787	1 605	810
13	235107	Pedagog	437	903	800
14	322002	Technik żywienia i gospodarstwa domowego S	577	1 156	797
15	512002	Kucharz małej gastronomii S	654	1 399	771
16	941201	Pomoc kuchenna	506	822	685
17	411004	Technik prac biurowych S	517	742	642
18	314207	Technik rolnik S	491	858	586
19	751201	Cukiernik S	398	891	490
20	411090	Pozostali pracownicy obsługi biurowej	244	575	481
21	522305	Technik handlowiec S	357	575	471
22	334306	Technik administracji S	354	546	467
23	751103	Przetwórcza ryb	318	610	445
24	932101	Pakowacz	322	606	436
25	422402	Technik hotelarstwa S	261	519	431
26	613003	Rolnik S	301	524	384
27	911203	Pokojowa	279	377	375
28	331301	Księgowy	239	345	332
29	962990	Pozostali pracownicy przy pracach prostych gdzie indziej niesklasyfikowani	211	617	314
30	263204	Socjolog	191	399	296
Bezrobotni			49 795	141 196	68 092

Źródło: opracowanie własne na podstawie sprawozdania MPiPS-01, Załącznik 3.

2.3. Zawody generujące długotrwałe bezrobocie

Na podstawie wielkości wskaźnika długotrwałego bezrobocia, oszacowano duże i elementarne grupy zawodów implikujących bezrobocie utrzymujące się powyżej 12 miesięcy oraz przejawiających równowagę na wojewódzkim rynku pracy między popytą, a popytem na pracę. Wskaźnik ten informuje, ile procent bezrobotnych zarejestrowanych w danym zawodzie pozostaje w rejestrach powiatowych urzędów pracy, co najmniej 12 miesięcy. Im większa wartość wskaźnika, tym więcej osób jest długotrwałe bezrobotnych w danym zawodzie.

W 2014 roku najwyższym wskaźnikiem długotrwałego bezrobocia charakteryzowała się grupa zawodów **(73) rzemieślnicy i robotnicy poligraficzni**.

Tabela 11. Ranking zawodów generujących długotrwałe bezrobocie w województwie zachodniopomorskim w 2014 roku

Lp.	Kod grupy zawodów	Nazwa grupy zawodów	Wskaźnik długotrwałego bezrobocia
1	"73"	Rzemieśnicy i robotnicy poligraficzni	0,4022
2	"93"	Robotnicy pomocniczy w górnictwie, przemyśle, budownictwie i transporcie	0,3975
3	"61"	Rolnicy produkcji towarowej	0,3964
4	"62"	Leśnicy i rybacy	0,3954
5	"91"	Pomoce domowe i sprzątaczk	0,391
6	"14"	Kierownicy w branży hotelarskiej, handlu i innych branżach usługowych	0,3846
7	"52"	Sprzedawcy i pokrewni	0,3834
8	"92"	Robotnicy pomocniczy w rolnictwie, leśnictwie i rybołówstwie	0,3805
9	"71"	Robotnicy budowlani i pokrewni (z wyłączeniem elektryków)	0,3756
10	"83"	Kierowcy i operatorzy pojazdów	0,3754
11	"95"	Sprzedawcy uliczni i pracownicy świadczący usługi na ulicach	0,375
12	"96"	Ładowacze nieczystości i inni pracownicy przy pracach prostych	0,3743
13	"82"	Monterzy	0,371
14	"41"	Sekretarki, operatorzy urządzeń biurowych i pokrewni	0,3681
15	"81"	Operatorzy maszyn i urządzeń wydobywczych i przetwórczych	0,3567
16	"31"	Średni personel nauk fizycznych, chemicznych i technicznych	0,3515
17	"53"	Pracownicy opieki osobistej i pokrewni	0,3477
18	"75"	Robotnicy w przetwórstwie spożywczym, obróbce drewna, produkcji wyrobów tekstylnych i pokrewni	0,3467
19	"72"	Robotnicy obróbki metali, mechanicy maszyn i urządzeń i pokrewni	0,3458
20	"74"	Elektrycy i elektronicy	0,3455
21	"33"	Średni personel do spraw biznesu i administracji	0,3418
22	"51"	Pracownicy usług osobistych	0,3405
23	"13"	Kierownicy do spraw produkcji i usług	0,338
24	"44"	Pozostali pracownicy obsługi biura	0,3343
25	"43"	Pracownicy do spraw finansowo-statystycznych i ewidencji materiałowej	0,3301
26	"94"	Pracownicy pomocniczy przygotowujący posiłki	0,3243
27	"23"	Specjaliści nauczania i wychowania	0,3182
28	"63"	Rolnicy i rybacy pracujący na własne potrzeby	0,3179
29	"25"	Specjaliści do spraw technologii informacyjno-komunikacyjnych	0,3118
30	"01"	Oficerowie sił zbrojnych	0,3
31	"34"	Średni personel z dziedziny prawa, spraw społecznych, kultury i pokrewny	0,2997
32	"12"	Kierownicy do spraw zarządzania i handlu	0,2923
33	"54"	Pracownicy usług ochrony	0,2822
34	"32"	Średni personel do spraw zdrowia	0,271
35	"26"	Specjaliści z dziedziny prawa, dziedzin społecznych i kultury	0,27
36	"42"	Pracownicy obsługi klienta	0,2494
37	"21"	Specjaliści nauk fizycznych, matematycznych i technicznych	0,2476
38	"22"	Specjaliści do spraw zdrowia	0,246
39	"35"	Technicy informatycy	0,2365
40	"24"	Specjaliści do spraw ekonomicznych i zarządzania	0,2337
41	"11"	Przedstawiciele władz publicznych, wyżsi urzędnicy i dyrektorzy generalni	0,2308
42	"03"	Żołnierze szeregowi	0,1744
43	"02"	Podoficerowie sił zbrojnych	0

Źródło: opracowanie własne na podstawie sprawozdania MPiPS-01, Załącznik 3.

Analizując informacje dotyczące długotrwałego bezrobocia i wpływu na nie zawodu, nie trudno zauważyć, że wyciąganie wniosków z rankingu przy analizowaniu dużych grup zawodowych prowadzi do dużych uogólnień i właściwie nie widać jasnej zależności merytorycznej, którą winien w takiej sytuacji wywołać zastosowany wskaźnik. Gdy prześledzić ranking bardziej szczegółowy, to podobnie nie rysuje się jakaś zasada, która dowodziłaby, że specjaliści i fachowcy są w jakiejś mierze „odporniejsi” na długoterminowe bezrobocie, a inni bardziej narażeni na nie. Generalnie należy stwierdzić, że to nie poszczególne zawody generują bezrobocie długoterminowe, ale jest one generowane przez inne zjawiska. Problemy: kwalifikacji a umiejętności, mentalności a rynku, gospodarki globalnej a systemu socjalnego, płac a oczekiwań i potrzeb społecznych wydają się być, bardziej niż posiadany zawód, generatorami długoterminowego pozostawania bez zatrudnienia wielu Polaków.

2.4. Bezrobotni według rodzaju działalności, ostatniego miejsca pracy

Na koniec 2014 roku najliczniejszą grupę bezrobotnych stanowiły osoby niegdyś zatrudnione w sekcji **przetwórstwo przemysłowe** (13 241 osób), w dalszej kolejności zaś w sekcji **handel hurtowy i detaliczny; naprawa pojazdów samochodowych, włączając motocykle** (12 556 osób).

Sekcje PKD generujące najwięcej miejsc pracy to **administracja publiczna i obrona narodowa; obowiązkowe zabezpieczenia społeczne** (8 568 ofert), **działalność w zakresie usług administrowania i działalność wspierająca** (8 407 ofert), **handel hurtowy i detaliczny** (7 499 ofert), **przetwórstwo przemysłowe** (7 372 oferty).

Tabela 12. Bezrobotni według rodzaju działalności ostatniego miejsca pracy oraz oferty pracy w województwie zachodniopomorskim w 2014 roku

Lp.	Sekcja PKD	Bezrobotni zarejestrowani w 2014 roku	Bezrobotni stan w końcu 2014 roku	Oferty pracy zgłoszone w 2014 roku	Oferty pracy stan w końcu 2014 roku
1	Rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo	5 856	4 772	2 146	49
2	Górnictwo i wydobywanie	176	118	48	0
3	Przetwórstwo przemysłowe	18 184	13 241	7 372	406
4	Wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, parę wodną, gorącą wodę i powietrze do układów klimatyzacyjnych	375	245	114	23
5	Dostawa wody; gospodarowanie ściekami i odpadami oraz działalność związana z rekultywacją	1 647	1 169	847	8
6	Budownictwo	9 775	7 312	4 290	87
7	Handel hurtowy i detaliczny; naprawa pojazdów samochodowych, włączając motocykle	17 074	12 556	7 499	321
8	Działalność związana z zakwaterowaniem i usługami gastronomicznymi	6 228	4 209	3 556	116
9	Transport i gospodarka magazynowa	3 928	2 361	2 114	49

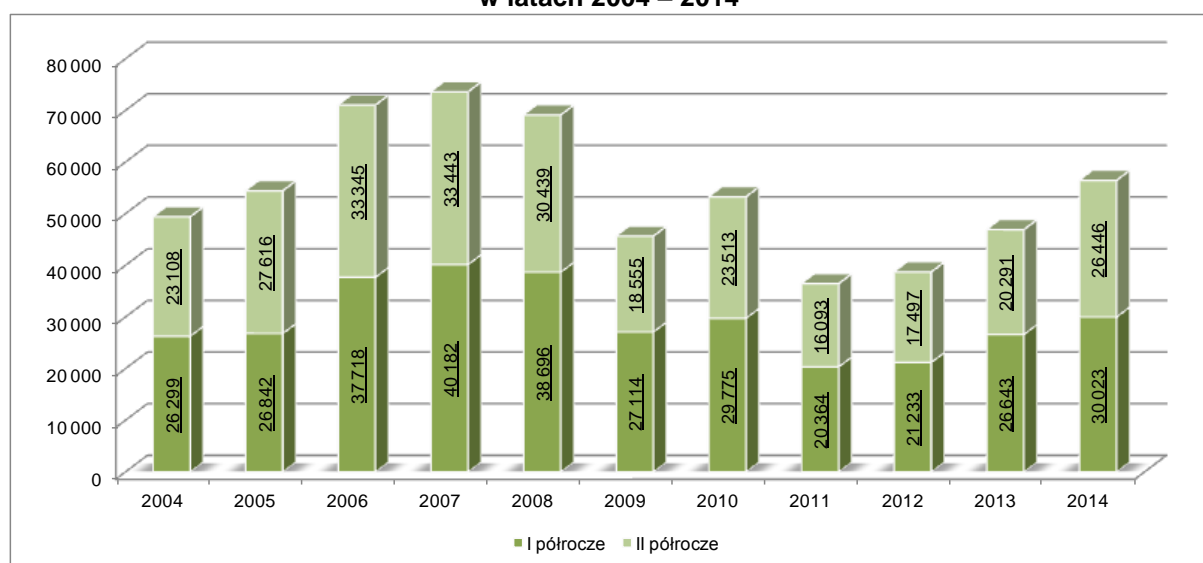
Lp.	Sekcja PKD	Bezrobotni zarejestrowani w 2014 roku	Bezrobotni stan w końcu 2014 roku	Oferty pracy zgłoszone w 2014 roku	Oferty pracy stan w końcu 2014 roku
10	Informacja i komunikacja	619	419	300	21
11	Działalność finansowa i ubezpieczeniowa	1 140	803	1 050	26
12	Działalność związana z obsługą rynku nieruchomości	1 155	918	781	40
13	Działalność profesjonalna, naukowa i techniczna	2 568	1 553	1 663	32
14	Działalność w zakresie usług administrowania i działalność wspierająca	6 653	3 917	8 568	565
15	Administracja publiczna i obrona narodowa; obowiązkowe zabezpieczenia społeczne	7 404	4 965	8 407	92
16	Edukacja	3 281	1 797	2 408	57
17	Opieka zdrowotna i pomoc społeczna	3 364	2 282	2 222	44
18	Działalność związana z kulturą, rozrywką i rekreacją	1 358	616	1 090	23
19	Pozostała działalność usługowa	11 330	7 654	1 226	36
20	Gospodarstwa domowe zatrudniające pracowników; gospodarstwa domowe produkujące wyroby i świadczące usługi na własne potrzeby	187	134	130	0
21	Organizacje i zespoły eksterytorialne	15	16	1	0
22	Działalność nie zidentyfikowana	13 246	8 480	0	0
Ogółem		115 563	79 537	55 832	1 995

Źródło: opracowanie własne na podstawie sprawozdania MPiPS-01, Załącznik 2.

3. Analiza wolnych miejsc pracy i miejsc aktywizacji zawodowej

Według informacji ze sporządzanych, co miesiąc sprawozdań MPiPS-01 wynika, że od stycznia do grudnia 2014 roku w urzędach pracy na obszarze województwa zachodniopomorskiego zarejestrowano w sumie ponad 56 tys. wolnych miejsc pracy i miejsc aktywizacji zawodowej.

Wykres 17. Liczba ofert zatrudnienia w województwie zachodniopomorskim w latach 2004 – 2014

Źródło: opracowanie własne na podstawie sprawozdania MPiPS-01.

Tabela 13. Wolne miejsca pracy i miejsca aktywizacji zawodowej zarejestrowane w urzędach pracy w województwie zachodniopomorskim w 2014 roku

Wyszczególnienie		Oferty pracy i miejsca aktywizacji zawodowej w 2014 roku				
		ogółem	z ogółem oferty pracy			
			subsydiowanej	z sektora publicznego	sezonowej	
Ogółem wolne miejsca pracy i miejsca aktywizacji zawodowej		56 469	20 906	12 805	24 072	
z ogółem	zatrudnienie lub inna praca zarobkowa	42 327	6 764	5 027	24 072	
	miejsca aktywizacji zawodowej	14 142	14 142	7 778	0	
	w tym	staże	10 398	10 398	4 334	0
		przygotowanie zawodowe dorosłych	30	30	2	0
		prace społecznie użyteczne	3 714	3 714	3 442	0
	dla niepełnosprawnych	1 701	365	170	650	
	dla osób w okresie do 12 miesięcy od dnia ukończenia nauki	177	119	73	56	

Źródło: opracowanie własne WUP w Szczecinie na podstawie sprawozdania MPiPS-01.

Oferty dotyczące zatrudnienia lub innej pracy zarobkowej stanowiły 75,0%, z kolei pozostałe dotyczyły miejsc aktywizacji zawodowej, wśród których znajdowało się m.in. 3,7 tys. ofert prac społecznie użytecznych oraz 10,4 tys. ofert stażowych. W analizowanym roku zgłoszono 1 701 etatów dla osób niepełnosprawnych i niewiele, bo tylko 177 dla osób w okresie do 12 miesięcy od dnia ukończenia nauki. Ponad 20 tys. wolnych miejsc pracy i miejsc aktywizacji zawodowej dotyczyło subsydiowanych ofert zatrudnienia, 12,8 tys. wakatów pochodziło z sektora publicznego, a 24,0 tys. dotyczyło pracy sezonowej.

Z porównania danych z 2013 i 2014 roku wynika, że podaż wolnych miejsc pracy i miejsc aktywizacji zawodowej w analizowanym okresie była wyraźnie większa tj. o 20,3%. Patrząc na sytuację na powiatowych rynkach pracy dynamikę spadku liczby zarejestrowanych etatów notowano tylko w pięciu powiatach tj. białogardzkim, o 10,7%, gryfińskim, o 10,4%, drawskim, o 5,6%, szczecineckim, o 3,3%, pyrzyckim, 0,8%. W pozostałych zaobserwowano widoczny wzrost, maksymalny w powiecie kołobrzeskim, o 59,1% więcej ofert zatrudnienia.

Tabela 14. Liczba zgłoszonych wolnych miejsc pracy i miejsc aktywizacji zawodowej w powiatach województwa zachodniopomorskiego w 2013 i 2014 r.

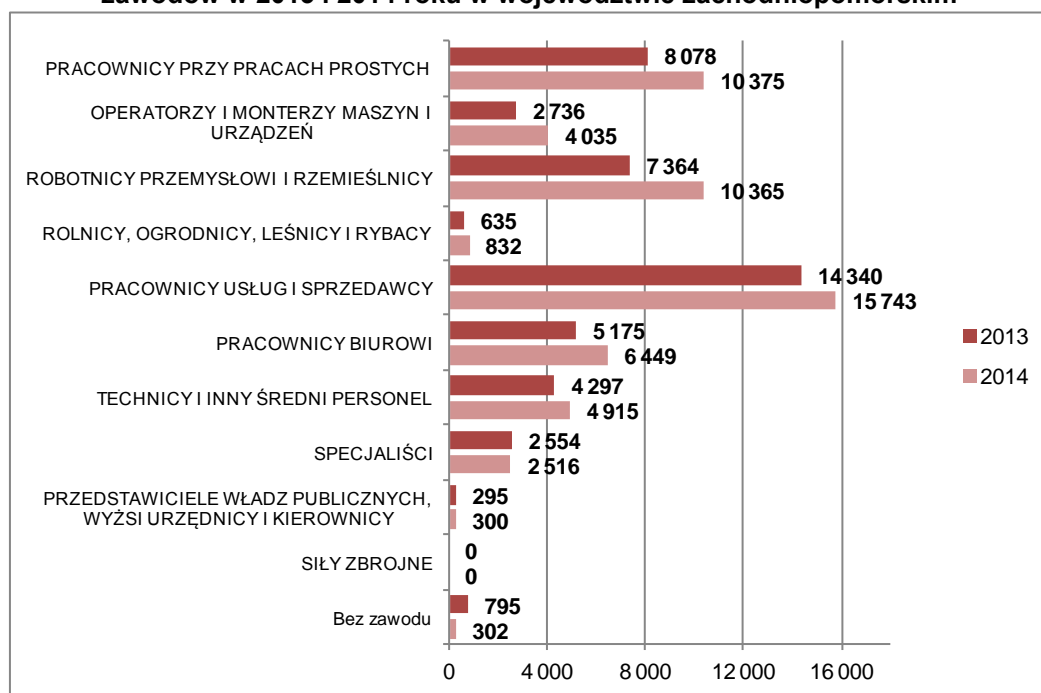
Powiaty	Liczba zgłoszonych miejsc pracy i aktywizacji zawodowej		Dynamika 2013 rok = 100
	2013 r.	2014 r.	
Białogardzki	1 735	1 550	89,3
Choszczeński	1 905	2 460	129,1
Drawski	2 061	1 945	94,4
Goleniowski	1 949	2 551	130,9
Gryficki	2 821	3 130	111,0
Gryfiński	1 661	1 489	89,6
Kamieński	1 175	1 373	116,9
Kołobrzeski	1 813	2 884	159,1
Miasto Koszalin	4 060	4 775	117,6
Koszaliński	1 449	1 778	122,7
Łobeski	1 224	1 517	123,9
Myśliborski	1 808	2 459	136,0
Policki	903	1 269	140,5
Pyrzycki	1 457	1 445	99,2
Sławieński	2 018	2 444	121,1
Stargardzki	1 996	2 971	148,8
Szczecinecki	3 278	3 170	96,7
Świdwiński	2 201	2 478	112,6
Miasto Świnoujście	1 101	1 236	112,3
Wałecki	1 458	1 503	103,1
Miasto Szczecin	8 861	12 042	135,9
Zachodniopomorskie	46 934	56 469	120,3

Źródło: opracowanie własne WUP w Szczecinie na podstawie sprawozdania MPiPS-01.

3.1. Napływ wolnych miejsc pracy i miejsc aktywizacji zawodowej według zawodów

Wzrost liczby zgłoszonych do powiatowych urzędów pracy na obszarze województwa zachodniopomorskiego wolnych miejsc pracy i miejsc aktywizacji zawodowej w 2014 roku zaobserwowano niemal we wszystkich grupach zawodów największy w grupie **(7) Robotnicy przemysłowi i rzemieślnicy** o 3 001 ofert. Spadek w liczbie wakatów notowano jedynie w grupie **Specjaliści**, o 38 ofert oraz wśród ofert bez określonego zawodu o 493 oferty.

Wykres 18. Liczba wolnych miejsc pracy i miejsc aktywizacji zawodowej według wielkich grup zawodów w 2013 i 2014 roku w województwie zachodniopomorskim

Źródło: opracowanie własne na podstawie sprawozdania MPiPS-01, Załącznik 3.

Zgodnie z rozkładem oferowanych miejsc pracy i miejsc aktywizacji zawodowej według grup zawodów, najwięcej w 2014 roku zgłoszono dla:

- **Pracowników usług i sprzedawców (5)** – 15 743 oferty (28,2% ogółu ofert), wśród których najwięcej ofert pracy zgłoszono w zawodach:

Tabela 15. Wolne miejsca pracy i miejsca aktywizacji zawodowej w grupie (5) Pracownicy usług i sprzedawcy w 2014 roku

Lp.	Kod zawodu	Nazwa zawodu	Bezrobotni zarejestrowani na koniec 2014 roku	Wolne miejsca pracy i miejsca aktywizacji zawodowej w 2014 roku
1	515303	Robotnik gospodarczy	2 449	6 409
2	522301	Sprzedawca S	7 356	2 977
3	512001	Kucharz S	1 716	909
4	513101	Kelner S	795	719
5	541307	Pracownik ochrony fizycznej bez licencji	67	566
6	523002	Kasjer handlowy	150	505
7	524902	Doradca klienta	81	447
8	524404	Telemarketer	10	427
9	514101	Fryzjer S	862	315
10	531202	Asystent nauczyciela przedszkola	12	218
11	531190	Pozostali opiekunowie dziecięcy	39	177
12	513202	Barman	157	154
13	522302	Sprzedawca w branży mięsnej	4	128
14	532201	Opiekunka domowa	83	124

15	522304	Sprzedawca w branży spożywczej	26	117
16	522305	Technik handlowiec S	405	101
17	514202	Kosmetyczka	96	100
18	524502	Sprzedawca w stacji paliw	62	91
19	541308	Pracownik ochrony fizycznej I stopnia	1	79
20	512002	Kucharz małej gastronomii S	909	63
21	522303	Sprzedawca w branży przemysłowej	20	61
Razem			15 300	14 687
Udział %			92,7%	93,3%
Ogółem w grupie 5			16 507	15 743

Źródło: opracowanie własne na podstawie sprawozdania MPiPS-01, Załącznik 3.

- **Pracownicy przy pracach prostych (9)** – 10 375 ofert (18,6% ogółu ofert), wśród których najwięcej ofert zgłoszono w zawodach:

Tabela 16. Wolne miejsca pracy i miejsca aktywizacji zawodowej w grupie (9) Pracownicy przy pracach prostych w 2014 roku

Lp.	Kod zawodu	Nazwa zawodu	Bezrobotni zarejestrowani na koniec 2014 roku	Wolne miejsca pracy i miejsca aktywizacji zawodowej w 2014 roku
1	962990	Pozostali pracownicy przy pracach prostych gdzie indziej niesklasyfikowani	397	2 051
2	931301	Robotnik budowlany	1 342	1 276
3	941201	Pomoc kuchenna	565	925
4	911207	Sprzątaczką biurową	776	855
5	911203	Pokojowa	279	644
6	932101	Pakowacz	402	573
7	911290	Pozostałe pomoce i sprzątaczkę biurowe, hotelowe i podobne	69	326
8	921101	Pomocniczy robotnik polowy	148	326
9	961302	Robotnik placowy	312	305
10	941101	Pracownik przygotowujący posiłki typu fast food	19	207
11	911206	Salowa	178	204
12	931205	Robotnik drogowy	245	199
13	962902	Dozorca	283	198
14	932990	Pozostali robotnicy przy pracach prostych w przemyśle	218	193
15	933304	Robotnik magazynowy	148	183
16	921201	Pomocniczy robotnik przy hodowli zwierząt	78	153
17	962906	Woźny	43	153
18	932911	Robotnik pomocniczy w przemyśle przetwórczym	1 440	139
19	961303	Zamiatacz	31	113
Razem			6 973	9 023
Udział %			85,5%	87,0%
Ogółem w grupie 9			8 151	10 375

Źródło: opracowanie własne na podstawie sprawozdania MPiPS-01, Załącznik 3.

- **Robotnicy przemysłowi i rzemieślnicy (7)** – 10 365 ofert (18,6% ogółu ofert), wśród których najwięcej ofert pracy zgłoszono w zawodach:

Tabela 17. Wolne miejsca pracy i miejsca aktywizacji zawodowej w grupie (7) Robotnicy przemysłowi i rzemieślnicy w 2014 roku

Lp.	Kod zawodu	Nazwa zawodu	Bezrobotni zarejestrowani na koniec 2014 roku	Wolne miejsca pracy i miejsca aktywizacji zawodowej w 2014 roku
1	751103	Przetwórcza ryb	413	799
2	722204	Ślusarz S	2 043	505
3	721290	Pozostali spawacze i pokrewni	50	373
4	753303	Szwaczka	783	355
5	711202	Murarz S	1 722	343
6	723103	Mechanik pojazdów samochodowych S	741	280
7	751190	Pozostali masarze, robotnicy w przetwórstwie ryb i pokrewni	71	271
8	721204	Spawacz metodą MAG	5	268
9	741103	Elektryk S	103	262
10	711601	Brukarz	70	260
11	711101	Konserwator budynków	113	242
12	752205	Stolarz S	770	239
13	721205	Spawacz metodą MIG	5	199
14	713102	Malarz budowlany	586	195
15	711404	Zbrojarz	51	166
16	721404	Monter konstrukcji stalowych	50	162
17	712101	Dekarz S	128	153
18	722314	Tokarz w metalu	416	150
19	712202	Głazurnik	28	148
Razem			8 148	5 370
Udział %			40,5%	51,8%
Ogółem w grupie 7			20 108	10 365

Źródło: opracowanie własne na podstawie sprawozdania MPiPS-01, Załącznik 3.

- **Pracowników biurowych (4)** – 6 449 ofert (11,6% ogółu ofert), wśród których najwięcej ofert pracy zgłoszono w zawodach:

**Tabela 18. Wolne miejsca pracy i miejsca aktywizacji zawodowej w grupie
(4) Pracownicy biurowi w 2014 roku**

Lp.	Kod zawodu	Nazwa zawodu	Bezrobotni zarejestrowani na koniec 2014 roku	Wolne miejsca pracy i miejsca aktywizacji zawodowej w 2014 roku
1	411090	Pozostali pracownicy obsługi biurowej	286	2 023
2	411004	Technik prac biurowych S	577	979
3	432103	Magazynier	453	958
4	422602	Recepcjonista	139	354
5	441990	Pozostali pracownicy obsługi biura gdzie indziej niesklasyfikowani	205	326
6	412001	Sekretarka	89	176
7	432190	Pozostali magazynierzy i pokrewni	35	167
8	441203	Listonosz	63	135
9	432102	Inwentaryzator	10	131
10	411003	Pracownik kancelaryjny	7	126
11	422201	Pracownik centrum obsługi telefonicznej (pracownik call center)	6	126
12	431101	Asystent do spraw księgowości	82	125
13	422401	Recepcjonista hotelowy	9	98
Razem			1 961	5 724
Udział %			68,9%	88,8%
Ogółem w grupie 7			2 847	6 449

Źródło: opracowanie własne na podstawie sprawozdania MPiPS-01, Załącznik 3.

- **Technicy i średni personel (3)** – 4 915 ofert (8,8% ogółu ofert), wśród których najwięcej ofert pracy zgłoszono w zawodach:

**Tabela 19. Wolne miejsca pracy i miejsca aktywizacji zawodowej w grupie
(3) Technicy i średni personel w 2014 roku**

Lp.	Kod zawodu	Nazwa zawodu	Bezrobotni zarejestrowani na koniec 2014 roku	Wolne miejsca pracy i miejsca aktywizacji zawodowej w 2014 roku
1	341202	Opiekun osoby starszej S	24	861
2	332203	Przedstawiciel handlowy	151	793
3	331301	Księgowy	247	269
4	334306	Technik administracji S	395	254
5	325905	Opiekunka dziecięca S	162	230
6	333302	Pracownik agencji pracy tymczasowej	0	132
7	334390	Pozostali pracownicy administracyjni i sekretarze biura zarządu	49	127
8	343901	Animador kultury S	18	121
9	332101	Agent ubezpieczeniowy	22	112
10	341203	Opiekun w domu pomocy społecznej S	52	107

11	325402	Technik masażysta S	85	86
12	333105	Spedytor	19	83
13	341201	Asystent osoby niepełnosprawnej S	12	73
14	351203	Technik informatyk S	326	67
15	332302	Zaopatrzeniowiec	78	65
16	343203	Florysta S	18	60
17	325907	Terapeuta zajęciowy S	49	54
18	341204	Opiekunka środowiskowa S	32	53
19	311504	Technik mechanik S	769	47
20	321301	Technik farmaceutyczny S	41	47
21	343301	Bibliotekarz S	28	42
Razem			2 577	3 683
Udział %			24,4%	74,9%
Ogółem w grupie 3			10 556	4 915

Źródło: opracowanie własne na podstawie sprawozdania MPIPS-01, Załącznik 3.

Przy analizie wolnych miejsc pracy i miejsc aktywizacji zawodowej, wykorzystano także wielkość wskaźnika szansy ich uzyskania w poszczególnych zawodach, w oparciu o którą powstał poniższy ranking. Wskaźnik ten, jest wynikiem dzielenia średniej liczby ofert pracy w danym zawodzie, przez średni miesięczny poziom rejestrowanego bezrobocia w danym zawodzie. Im większa wartość wskaźnika tym większa szansa uzyskania pracy w danym zawodzie.

W 2014 roku największą szansę uzyskania oferty pracy mieli bezrobotni mieszczący się w elementarnej grupie zawodów: **(95) sprzedawcy uliczni i pracownicy świadczący usługi na ulicach (0,4095), (41) sekretarki, operatorzy urządzeń biurowych i pokrewni (0,2751) oraz (96) ładowacze nieczystości i inni pracownicy przy pracach prostych (0,2218).**

Tabela 20. Ranking zawodów według wskaźnika szansy uzyskania oferty pracy w 2014 roku

Lp.	Kod grupy zawodów	Nazwa grupy zawodów	Wskaźnik szansy uzyskania oferty
1	"95"	Sprzedawcy uliczni i pracownicy świadczący usługi na ulicach	0,4095
2	"41"	Sekretarki, operatorzy urządzeń biurowych i pokrewni	0,2751
3	"96"	Ładowacze nieczystości i inni pracownicy przy pracach prostych	0,2218
4	"54"	Pracownicy usług ochrony	0,2073
5	"34"	Średni personel z dziedziny prawa, spraw społecznych, kultury i pokrewny	0,1933
6	"43"	Pracownicy do spraw finansowo-statystycznych i ewidencji materiałowej	0,1789
7	"44"	Pozostali pracownicy obsługi biura	0,1717
8	"94"	Pracownicy pomocniczy przygotowujący posiłki	0,1688
9	"53"	Pracownicy opieki osobistej i pokrewni	0,1632
10	"92"	Robotnicy pomocniczy w rolnictwie, leśnictwie i rybołówstwie	0,1619

11	"63"	Rolnicy i rybacy pracujący na własne potrzeby	0,122
12	"91"	Pomoce domowe i sprzątaczk	0,1154
13	"82"	Monterzy	0,1135
14	"51"	Pracownicy usług osobistych	0,1034
15	"42"	Pracownicy obsługi klienta	0,0989
16	"81"	Operatorzy maszyn i urządzeń wydobywczych i przetwórczych	0,0817
17	"83"	Kierowcy i operatorzy pojazdów	0,074
18	"13"	Kierownicy do spraw produkcji i usług	0,0729
19	"14"	Kierownicy w branży hotelarskiej, handlu i innych branżach usługowych	0,0696
20	"12"	Kierownicy do spraw zarządzania i handlu	0,0673
21	"93"	Robotnicy pomocniczy w górnictwie, przemyśle, budownictwie i transporcie	0,0548
22	"33"	Średni personel do spraw biznesu i administracji	0,0532
23	"24"	Specjaliści do spraw ekonomicznych i zarządzania	0,053
24	"22"	Specjaliści do spraw zdrowia	0,0529
25	"52"	Sprzedawcy i pokrewni	0,0525
26	"71"	Robotnicy budowlani i pokrewni (z wyłączeniem elektryków)	0,0504
27	"74"	Elektrycy i elektronicy	0,0413
28	"72"	Robotnicy obróbki metali, mechanicy maszyn i urządzeń i pokrewni	0,0399
29	"23"	Specjaliści nauczania i wychowania	0,0379
30	"75"	Robotnicy w przetwórstwie spożywczym, obróbce drewna, produkcji wyrobów tekstylnych i pokrewni	0,0368
31	"32"	Średni personel do spraw zdrowia	0,031
32	"73"	Rzemieślnicy i robotnicy poligraficzni	0,0283
33	"35"	Technicy informatycy	0,0256
34	"25"	Specjaliści do spraw technologii informacyjno-komunikacyjnych	0,0251
35	"62"	Leśnicy i rybacy	0,0244
36	"21"	Specjaliści nauk fizycznych, matematycznych i technicznych	0,0231
37	"61"	Rolnicy produkcji towarowej	0,0165
38	"11"	Przedstawiciele władz publicznych, wyżsi urzędnicy i dyrektorzy generalni	0,013
39	"31"	Średni personel nauk fizycznych, chemicznych i technicznych	0,0088
40	"26"	Specjaliści z dziedziny prawa, dziedzin społecznych i kultury	0,0073
41	"01"	Oficerowie sił zbrojnych	0
42	"02"	Podoficerowie sił zbrojnych	0
43	"03"	Żołnierze szeregowi	0

Źródło: opracowanie własne na podstawie sprawozdania MPiPS-01, Załącznik 3.

W województwie zachodniopomorskim w 2014 roku do grup zawodów, w których szansa na zatrudnienie była największa należały kolejno: pośrednicy pracy i zatrudnienia, pracownicy centrów obsługi telefonicznej (call center).

Tabela 21. Ranking zawodów według wskaźnika szansy uzyskania oferty pracy w 2014 roku

Lp.	Kod zawodu	Nazwa zawodu	Wskaźnik szansy uzyskania oferty
Wybrane zawody charakteryzujące się najwyższym wskaźnikiem szansy uzyskania oferty pracy			
1	"3333"	Pośrednicy pracy i zatrudnienia	4,9722
2	"4222"	Pracownicy centrów obsługi telefonicznej (pracownicy call center)	2,625
3	"4411"	Pomocnicy biblioteczni	1,8888
4	"5244"	Sprzedawcy (konsultanci) w centrach sprzedaży telefonicznej / internetowej	1,5226
5	"5312"	Asystenci nauczycieli	1,3519
6	"1312"	Kierownicy produkcji w uprawach wodnych i rybołówstwie	1,1666
7	"9622"	Pracownicy wykonujący dorywcze prace proste	1,0406
8	"3334"	Agenci do spraw rynku nieruchomości	1
9	"9411"	Pracownicy przygotowujący posiłki typu fast food	1
10	"4414"	Technicy archiwisci i pokrewni	0,9286
11	"9612"	Sortowacze odpadów	0,8542
12	"3141"	Technicy nauk biologicznych (z wyłączeniem nauk medycznych)	0,7777
13	"4227"	Ankieterzy	0,7292
14	"4212"	Bukmacherzy, krupierzy i pokrewni	0,6889
15	"3411"	Średni personel z dziedziny prawa i pokrewny	0,6666
16	"4213"	Pracownicy lombardów i instytucji pożyczkowych	0,5555
17	"9510"	Pracownicy świadczący usługi na ulicach	0,5513
18	"9129"	Pozostali pracownicy zajmujący się sprzątniem	0,5
19	"3439"	Średni personel w zakresie działalności artystycznej i kulturalnej gdzie indziej niesklasyfikowany	0,4787
20	"6340"	Rybaczy i zbieracze pracujący na własne potrzeby	0,4762
21	"1346"	Kierownicy w instytucjach finansowych i ubezpieczeniowych	0,4666
22	"3332"	Organizatorzy konferencji i imprez	0,4615
23	"2412"	Doradcy finansowi i inwestycyjni	0,4599
24	"4132"	Operatorzy wprowadzania danych	0,451
25	"3322"	Przedstawiciele handlowi	0,4482
26	"7224"	Szlifierze narzędzi i polerowacze metali	0,4417
27	"3412"	Pracownicy pomocy społecznej i pracy socjalnej	0,4161
28	"5249"	Pracownicy sprzedaży i pokrewni gdzie indziej niesklasyfikowani	0,4137
29	"2433"	Specjaliści do spraw sprzedaży (z wyłączeniem technologii informacyjno-komunikacyjnych)	0,4107
30	"2434"	Specjaliści do spraw sprzedaży z dziedziny technologii teleinformatycznych	0,3939
Wybrane zawody charakteryzujące się najniższym wskaźnikiem szansy uzyskania oferty pracy			
1	"7211"	Formierze odlewniczy i pokrewni	0,0061
2	"2162"	Architekci krajobrazu	0,0057
3	"2351"	Wizytatorzy i specjaliści metod nauczania	0,0057
4	"3143"	Technicy leśnictwa	0,0056

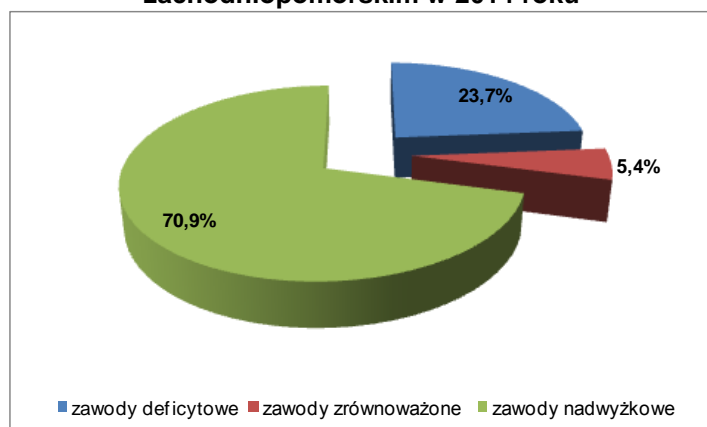
5	"9611"	Ładowacze nieczystości	0,0056
6	"2114"	Specjaliści nauk o Ziemi	0,0055
7	"2651"	Artyści plastycy	0,0054
8	"2132"	Specjaliści w zakresie rolnictwa, leśnictwa i pokrewni	0,0052
9	"2519"	Analitycy systemowi i specjaliści do spraw rozwoju aplikacji komputerowych gdzie indziej niesklasyfikowani	0,0051
10	"2113"	Chemicy	0,0045
11	"2652"	Kompozytorzy, artyści muzycy i śpiewacy	0,0043
12	"7234"	Mechanicy pojazdów jednośladowych	0,0042
13	"2145"	Inżynierowie chemicy i pokrewni	0,004
14	"5221"	Właściciele sklepów	0,0039
15	"3123"	Mistrzowie produkcji w budownictwie	0,0039
16	"2131"	Biolodzy i pokrewni	0,0037
17	"3220"	Dietetycy i żywieniowcy	0,0034
18	"6223"	Rybacy morscy	0,0033
19	"2635"	Specjaliści do spraw społecznych	0,0032
20	"3151"	Pracownicy służb technicznych żeglugi	0,0031
21	"2643"	Filolodzy i tłumacze	0,0027
22	"6130"	Rolnicy produkcji roślinnej i zwierzęcej	0,0023
23	"7536"	Obuwnicy i pokrewni	0,0019
24	"2633"	Filozofowie, historycy i politolodzy	0,0012
25	"2632"	Archeolodzy, socjolodzy i pokrewni	0,0012
26	"8350"	Marynarze i pokrewni	0,0011
27	"2631"	Ekonomiści	0,0011
28	"3142"	Technicy rolnictwa i pokrewni	0,0008
29	"6330"	Rolnicy produkcji roślinnej i zwierzęcej pracujący na własne potrzeby	0,0007
30	"3314"	Średni personel do spraw statystyki i dziedzin pokrewnych	0,0005

Źródło: opracowanie własne na podstawie sprawozdania MPiPS-01, Załącznik 3.

4. Analiza zawodów deficytowych i nadwyżkowych

W rankingu zawodów deficytowych i nadwyżkowych wykonanym dla województwa zachodniopomorskiego w 2014 roku, wyodrębniono 1 923 zawody, w których zgłoszono oferty pracy i/lub zarejestrowali się bezrobotni. Wśród tych zawodów znajdowały się 1 364 zawody nadwyżkowe, 456 deficytowe oraz 103 w równowadze. W analizowanym czasie wyszczególniono 129 zawodów o oznaczeniu MAX (zawody, w których nie zarejestrował się w PUP ani jeden bezrobotny, natomiast zostały zgłoszone wolne miejsca pracy i miejsca aktywizacji zawodowej) i 728 zawodów o oznaczeniu „0” (zawody, dla których nie zgłoszono do PUP wolnych miejsc pracy i miejsc aktywizacji zawodowej, natomiast zarejestrowali się bezrobotni).

Wykres 19. Struktura zawodów deficytowych i nadwyżkowych w województwie zachodniopomorskim w 2014 roku

Źródło: opracowanie własne na podstawie sprawozdania MPiPS-01, Załącznik 3.

Na koniec 2014 roku w województwie zachodniopomorskim wyróżniono 10 dużych grup zawodów charakteryzujących się wartością wskaźnika większą, niż 1,1, czyli dla przedziału zawodu deficytowego. Do powyższych grup należą: robotnicy pomocniczy w rolnictwie, leśnictwie i rybołówstwie; **sekretarki, operatorzy urządzeń biurowych i pokrewni; pracownicy usług ochrony; ładowacze nieczystości i inni pracownicy przy pracach prostych; pozostali pracownicy obsługi biura; sprzedawcy uliczni i pracownicy świadczący usługi na ulicach; robotnicy pomocniczy w rolnictwie, leśnictwie i rybołówstwie; średni personel z dziedziny prawa, spraw społecznych i ewidencji materiałowej; pracownicy do spraw finansowo-statystycznych i ewidencji materiałowej; pracownicy pomocniczy przygotowujący posiłki; pracownicy opieki osobistej i pokrewni.** Odnotowano 30 dużych grup o wartości wskaźnika, poniżej 0,9, czyli zawody nadwyżkowe. Najbardziej nadwyżkową dużą grupą zawodów (bez grup gdzie wartość wskaźnika intensywności nadwyżki zawodów przyjmował wartość 0) w 2014 roku była grupa: **specjaliści z dziedziny prawa, dziedzin społecznych i kultury (0,0465). średni personel nauk fizycznych, chemicznych i technicznych (0,0775), przedstawiciele władz publicznych, wyżsi urzędnicy i dyrektorzy generalni (0,0909).**

W bieżącym roku wyróżniono trzy zawody zrównoważone, *pomoce domowe i sprzątaczk*; *rolnicy i rybacy pracujący na własne potrzeby; monterzy*.

Tabela 22. Wskaźnik intensywności nadwyżki/deficytu zawodów w grupach dużych w 2014 roku

	Lp.	Kod grupy zawodów	Nazwa grupy zawodów	Wskaźnik intensywności nadwyżki (deficytu) zawodów
deficyt	1	"41"	Sekretarki, operatorzy urządzeń biurowych i pokrewni	2,2441
	2	"96"	Ładowacze nieczystości i inni pracownicy przy pracach prostych	1,9318
	3	"95"	Sprzedawcy uliczni i pracownicy świadczący usługi na ulicach	1,6538
	4	"92"	Robotnicy pomocniczy w rolnictwie, leśnictwie i rybołówstwie	1,6128
	5	"54"	Pracownicy usług ochrony	1,4813
	6	"34"	Średni personel z dziedziny prawa, spraw społecznych, kultury i pokrewny	1,4333
	7	"43"	Pracownicy do spraw finansowo-statystycznych i ewidencji materiałowej	1,425
	8	"53"	Pracownicy opieki osobistej i pokrewni	1,3372
	9	"94"	Pracownicy pomocniczy przygotowujący posiłki	1,2946
	10	"44"	Pozostali pracownicy obsługi biura	1,1858
równowaga	11	"91"	Pomoce domowe i sprzątaczk	1,0995
	12	"63"	Rolnicy i rybacy pracujący na własne potrzeby	1,0786
	13	"82"	Monterzy	0,9756
nadwyżka	14	"51"	Pracownicy usług osobistych	0,8639
	15	"81"	Operatorzy maszyn i urządzeń wydobywczych i przetwórczych	0,7239
	16	"42"	Pracownicy obsługi klienta	0,6801
	17	"83"	Kierowcy i operatorzy pojazdów	0,6721
	18	"93"	Robotnicy pomocniczy w górnictwie, przemyśle, budownictwie i transporcie	0,551
	19	"13"	Kierownicy do spraw produkcji i usług	0,5411
	20	"14"	Kierownicy w branży hotelarskiej, handlu i innych branżach usługowych	0,5065
	21	"71"	Robotnicy budowlani i pokrewni (z wyłączeniem elektryków)	0,4881
	22	"12"	Kierownicy do spraw zarządzania i handlu	0,4856
	23	"33"	Średni personel do spraw biznesu i administracji	0,4608
	24	"52"	Sprzedawcy i pokrewni	0,4578
	25	"72"	Robotnicy obróbki metali, mechanicy maszyn i urządzeń i pokrewni	0,3366
	26	"75"	Robotnicy w przetwórstwie spożywczym, obróbce drewna, produkcji wyrobów tekstylnych i pokrewni	0,3324
	27	"74"	Elektrycy i elektronicy	0,3264
	28	"24"	Specjaliści do spraw ekonomicznych i zarządzania	0,3055
	29	"22"	Specjaliści do spraw zdrowia	0,2883
	30	"73"	Rzemieślnicy i robotnicy poligraficzni	0,2845
	31	"23"	Specjaliści nauczania i wychowania	0,2531
	32	"62"	Leśnicy i rybacy	0,2461
	33	"32"	Średni personel do spraw zdrowia	0,2329
	34	"61"	Rolnicy produkcji towarowej	0,1738

Lp.	Kod grupy zawodów	Nazwa grupy zawodów	Wskaźnik intensywności nadwyżki (deficytu) zawodów
35	"25"	Specjaliści do spraw technologii informacyjno-komunikacyjnych	0,1677
36	"35"	Technicy informatycy	0,1635
37	"21"	Specjaliści nauk fizycznych, matematycznych i technicznych	0,1304
38	"11"	Przedstawiciele władz publicznych, wyżsi urzędnicy i dyrektorzy generalni	0,0909
39	"31"	Średni personel nauk fizycznych, chemicznych i technicznych	0,0775
40	"26"	Specjaliści z dziedziny prawa, dziedzin społecznych i kultury	0,0465
41	"01"	Oficerowie sił zbrojnych	0
42	"02"	Podoficerowie sił zbrojnych	0
43	"03"	Żołnierze szeregowi	0

Źródło: opracowanie własne na podstawie sprawozdania MPIPS-01, Załącznik 3.

4.1. Zawody deficytowe

Zawód deficytowy, czyli taki, na który na rynku zgłoszone oferty pracy przeważają nad liczbą zarejestrowanych bezrobotnych w danym zawodzie. Zawody te, charakteryzują się wskaźnikiem intensywności deficytu większym od 1,1. W 2014 roku w tej grupie znajdowało się 456 zawodów – 23,7% ogólnej liczby zawodów (wzrost w stosunku do 2013 roku o 3,7 pkt proc.). Zawód, w którym nie zarejestrował się ani jeden bezrobotny, a zgłoszono oferty pracy nazywa się maksymalnie deficytowym (MAX). W badanym okresie było ich 129. Najwięcej ofert pracy w zawodzie maksymalnie deficytowym zgłoszono dla pozostali tynkarze i pokrewni – 24 oferty pracy.

Wśród 30 zawodów charakteryzujących się największym wskaźnikiem intensywności deficytu, najliczniej reprezentowanymi grupami są **(7) Robotnicy przemysłowi i rzemieślnicy** (10 zawodów) oraz (5) Pracownicy usług i sprzedawcy (5 zawodów).

Zawodem charakteryzującym się najwyższym wskaźnikiem intensywności deficytu – 66 był pracownik agencji tymczasowej, dla którego w 2014 roku zgłoszono 132 oferty zatrudnienia, a zarejestrowało się tylko 2 bezrobotnych.

Tabela 23. Ranking 30 zawodów o największym wskaźniku intensywności deficytu* w województwie zachodniopomorskim w 2014 roku

Lp.	Kod zawodu	Nazwa zawodu	Wskaźnik intensywności deficytu zawodów	Bezrobotni zarejestrowani w 2014 roku	Wolne miejsca pracy i miejsca aktywizacji zawodowej w 2014 roku
1	"333302"	Pracownik agencji pracy tymczasowej	66	2	132
2	"961301"	Robotnik oczyszczania miasta	43	2	86
3	"721206"	Spawacz metodą TIG	26,75	4	107

Lp.	Kod zawodu	Nazwa zawodu	Wskaźnik intensywności deficytu zawodów	Bezrobotni zarejestrowani w 2014 roku	Wolne miejsca pracy i miejsca aktywizacji zawodowej w 2014 roku
4	"932903"	Licznarz	25	2	50
5	"532290"	Pozostali pracownicy domowej opieki osobistej	22	1	22
6	"741104"	Elektryk budowlany	21	1	21
7	"961201"	Sortowacz surowców wtórnych	20,5	2	41
8	"818116"	Operator urządzeń przemysłu szklarskiego*	19,3333	3	58
9	"721205"	Spawacz metodą MIG	18,0909	11	199
10	"814201"	Formierz wyrobów z kompozytów polimerowych	18	2	36
11	"341202"	Opiekun osoby starszej*	17,22	50	861
12	"441101"	Pomocnik biblioteczny	17	1	17
13	"712901"	Monter płyt kartonowo - gipsowych	16,75	4	67
14	"741208"	Elektromonter / konserwator urządzeń dźwignicowych	15,75	4	63
15	"712301"	Monter ociepleń budynków	15,5	2	31
16	"931201"	Grabarz	14	1	14
17	"833202"	Kierowca ciągnika siodłowego	13,5882	17	231
18	"524404"	Telemarketer	12,9394	33	427
19	"721204"	Spawacz metodą MAG	12,1818	22	268
20	"232090"	Pozostali nauczyciele kształcenia zawodowego	11	1	11
21	"333203"	Organizator imprez sportowych	11	1	11
22	"711602"	Dróżnik obchodowy	11	4	44
23	"753403"	Tapicer meblowy	11	1	11
24	"522302"	Sprzedawca w branży mięsnej	10,6667	12	128
25	"411003"	Pracownik kancelaryjny	10,5	12	126
26	"521101"	Sprzedawca na targowisku / bazarze	10	1	10
27	"611307"	Ogrodnik - uprawa grzybów jadalnych	10	2	20
28	"815202"	Operator maszyn przygotowawczych do wytwarzania płaskich wyrobów włókienniczych	10	1	10
29	"541308"	Pracownik ochrony fizycznej I stopnia	9,875	8	79
30	"713104"	Szpachlarz	9,6	5	48

Źródło: opracowanie własne na podstawie sprawozdania MPiPS-01, Załącznik 3.

*Uwaga wykaz nie obejmuje zawodów o oznaczeniu MAX, tj. zawodów, w których nie zarejestrował się w PUP ani jeden bezrobotny, natomiast zostały zgłoszone oferty pracy

4.2. Zawody w równowadze

Z zawodem zrównoważonym mamy do czynienia wtedy, gdy na rynku występuje względna równowaga pomiędzy liczbą poszukujących pracy i ofertami pracy w danym zawodzie. Zawody zrównoważone charakteryzują się wskaźnikiem intensywności nadwyżki (deficytu) w granicach 0,9 -1,1. W 2014 roku zawody będące w równowadze stanowiły 5,4% (w 2013 roku 5,2%).

Najwięcej zawodów charakteryzujących się równowagą na rynku pracy należało do grupy **(7) Robotnicy przemysłowi i rzemieślnicy** (22 zawody) oraz **(3) Technicy i inny średni personel** (20 zawodów).

**Tabela 24. Zawody zrównoważone w województwie zachodniopomorskim
w 2014 roku**

Lp.	Kod zawodu	Nazwa zawodu	Wskaźnik intensywności deficytu zawodów	Bezrobotni zarejestrowani w 2014 roku	Wolne miejsca pracy i miejsca aktywizacji zawodowej w 2014 roku
1	"541906"	Ratownik wodny zawodowy	1,0952	21	23
2	"712610"	Monter sieci gazowych	1,0833	12	13
3	"262101"	Archiwista	1,0667	30	32
4	"712703"	Monter instalacji wentylacyjnych i klimatyzacyjnych	1,0638	47	50
5	"711990"	Pozostali robotnicy budowlani robót stanu surowego i pokrewni gdzie indziej niesklasyfikowani	1,0625	16	17
6	"235205"	Nauczyciel upośledzonych umysłowo (oligofrenopedagog)	1,0588	17	18
7	"912103"	Prasowaczka ręczna	1,0233	43	44
8	"325905"	Opiekunka dziecięca*	1,0177	226	230
9	"121990"	Pozostali kierownicy do spraw obsługi biznesu i zarządzania gdzie indziej niesklasyfikowani	1	7	7
10	"132101"	Główny technolog	1	10	10
11	"132401"	Kierownik działu logistyki	1	2	2
12	"134205"	Pielęgniarka oddziałowa	1	1	1
13	"141201"	Kierownik działu w lokalu gastronomicznym	1	6	6
14	"142003"	Kierownik hurtowni	1	1	1
15	"213302"	Ekolog	1	1	1
16	"214910"	Inżynier pożarnictwa	1	1	1
17	"214924"	Specjalista do spraw ergonomii i projektowania form użytkowych	1	1	1
18	"216501"	Inżynier geodeta - fotogrametria i teledetekcja	1	2	2
19	"216504"	Inżynier geodeta - geodezja zarządzania terenów rolnych i leśnych	1	2	2
20	"231001"	Nauczyciel akademicki - nauki biologiczne	1	1	1
21	"232003"	Nauczyciel przedmiotów zawodowych ekonomicznych	1	2	2
22	"233010"	Nauczyciel języka hiszpańskiego	1	1	1
23	"235204"	Nauczyciel przewlekle chorych i niepełnosprawnych ruchowo	1	2	2
24	"235401"	Nauczyciel muzyki w placówkach pozaszkolnych	1	1	1
25	"235904"	Nauczyciel bibliotekarz	1	6	6
26	"241102"	Specjalista do spraw kontrolingu	1	3	3
27	"242490"	Pozostali specjaliści do spraw szkoleń zawodowych i rozwoju kadr	1	2	2
28	"261905"	Notariusz	1	1	1
29	"311914"	Technik instrumentów muzycznych*	1	1	1
30	"312301"	Mistrz produkcji w budownictwie drogowym	1	2	2
31	"313208"	Operator urządzeń oczyszczania ścieków	1	5	5
32	"313904"	Operator zautomatyzowanej i zrobotyzowanej linii produkcyjnej w przemyśle elektromaszynowym	1	2	2
33	"315102"	Oficer elektroautomatyki okrętowej	1	1	1
34	"321101"	Operator systemów sterylizacji artykułów sanitarnych, sprzętu i aparatów medycznych	1	2	2
35	"321190"	Pozostali operatorzy aparatury medycznej	1	1	1
36	"324001"	Laborant weterynaryjny	1	3	3
37	"325504"	Inspektor ochrony środowiska	1	6	6
38	"325901"	Felczer	1	1	1
39	"331490"	Pozostały średni personel do spraw statystyki i dziedzin pokrewnych	1	2	2
40	"333904"	Sprzedawca reklam internetowych	1	1	1
41	"335690"	Pozostali funkcjonariusze służby więziennej	1	3	3

Lp.	Kod zawodu	Nazwa zawodu	Wskaźnik intensywności deficytu zawodów	Bezrobotni zarejestrowani w 2014 roku	Wolne miejsca pracy i miejsca aktywizacji zawodowej w 2014 roku
42	"335906"	Inspektor ochrony przeciwpożarowej	1	1	1
43	"342310"	Pracownik do spraw kultury fizycznej i sportu	1	1	1
44	"342390"	Pozostali instruktorzy fitness i rekreacji ruchowej	1	3	3
45	"343908"	Menedżer klubu muzycznego	1	1	1
46	"352116"	Realizator dźwięku	1	1	1
47	"352202"	Operator urządzeń radiokomunikacyjnych	1	3	3
48	"421402"	Poborca skarbowy	1	2	2
49	"422501"	Informator ruchu pasażerskiego	1	1	1
50	"431102"	Fakturzystka	1	48	48
51	"431201"	Pracownik do spraw statystyki	1	2	2
52	"431203"	Pracownik w biurze maklerskim	1	1	1
53	"432101"	Ekspedient wypożyczalni	1	2	2
54	"441502"	Pracownik do spraw socjalnych	1	3	3
55	"441990"	Pozostali pracownicy obsługi biura gdzie indziej niesklasyfikowani	1	326	326
56	"511190"	Pozostali stewardzi	1	1	1
57	"514206"	Tatuażysta	1	1	1
58	"532101"	Asystentka pielęgnarska	1	3	3
59	"712101"	Dekarz*	1	153	153
60	"712490"	Pozostali monterzy izolacji	1	3	3
61	"712616"	Monter sieci, instalacji i urządzeń sanitarnych S	1	5	5
62	"713301"	Alpinista przemysłowy	1	1	1
63	"722207"	Traser	1	3	3
64	"722305"	Operator maszyn i urządzeń do produkcji łożysk tocznych	1	1	1
65	"723301"	Mechanik / konserwator urządzeń do napełniania i opróżniania zbiorników	1	1	1
66	"723302"	Mechanik / konserwator urządzeń dźwignicowych	1	5	5
67	"731608"	Szydliarz	1	1	1
68	"731808"	Rękodzielnik wyrobów włókienniczych*	1	1	1
69	"731890"	Pozostali rękodzielnicy wyrobów z tkanin, skóry i pokrewnych materiałów	1	2	2
70	"751107"	Wędlinierz S	1	1	1
71	"752310"	Tokarz w drewnie	1	5	5
72	"753490"	Pozostali tapicerzy i pokrewni	1	1	1
73	"753606"	Szewc naprawiacz	1	3	3
74	"812290"	Pozostali operatorzy urządzeń do obróbki powierzchniowej metali i nakładania powłok	1	4	4
75	"814207"	Operator urządzeń do spieniania tworzyw sztucznych	1	1	1
76	"814306"	Operator maszyn do produkcji sznurka i tulei	1	2	2
77	"815190"	Pozostali operatorzy maszyn przędzalniczych i pokrewni	1	1	1
78	"815690"	Pozostali operatorzy maszyn do produkcji obuwia	1	1	1
79	"815701"	Operator urządzeń do prania, prasowania i chemicznego czyszczenia tekstyliów	1	7	7
80	"816009"	Operator urządzeń do produkcji makaronu	1	1	1
81	"817207"	Operator strugarek i frezarek do drewna	1	6	6
82	"818106"	Operator urządzeń do formowania wyrobów ceramicznych	1	1	1
83	"818290"	Pozostali maszyniści silników, kotłów parowych i pokrewni	1	2	2
84	"818302"	Operator urządzeń do mycia, napełniania i zamykania butelek	1	1	1
85	"818303"	Operator urządzeń pakujących	1	10	10

Lp.	Kod zawodu	Nazwa zawodu	Wskaźnik intensywności deficytu zawodów	Bezrobotni zarejestrowani w 2014 roku	Wolne miejsca pracy i miejsca aktywizacji zawodowej w 2014 roku
86	"821107"	Monter obrabiarek	1	1	1
87	"821109"	Monter pojazdów i urządzeń transportowych	1	3	3
88	"834104"	Operator ciągników zrywkowych do zrywki podwieszanej	1	1	1
89	"834202"	Operator maszyn drogowych	1	10	10
90	"912901"	Czyściciel basenów pływackich	1	1	1
91	"921403"	Pomocniczy robotnik w gospodarstwie sadowniczym	1	4	4
92	"962901"	Bileter	1	4	4
93	"834204"	Operator sprzętu ciężkiego	0,9688	32	31
94	"722301"	Frezer	0,9625	80	77
95	"933401"	Pracownik rozkładający towar na półkach	0,9524	42	40
96	"817290"	Pozostali operatorzy urządzeń do obróbki drewna	0,9467	169	160
97	"713190"	Pozostali malarze i pokrewni	0,9459	37	35
98	"932101"	Pakowacz	0,9455	606	573
99	"711204"	Murarz-tylnik S	0,9394	66	62
100	"911207"	Sprzątaczką biurowa	0,9354	914	855
101	"751290"	Pozostali piekarze, cukiernicy i pokrewni	0,92	25	23
102	"817202"	Operator pilarek do pozyskiwania tarcicy	0,9167	12	11
103	"232001"	Nauczyciel / instruktor praktycznej nauki zawodu	0,9	20	18

Zródło: opracowanie własne na podstawie sprawozdania MPiPS-01, Załącznik 3.

4.3. Zawody nadwyżkowe

Zawód nadwyżkowy występuje w momencie, gdy na rynku przeważa liczba poszukujących pracy w danym zawodzie nad ofertami pracy. Zawody nadwyżkowe charakteryzują się wskaźnikiem intensywności nadwyżki mniejszym od 0,9. W 2014 roku zawody nadwyżkowe stanowiły 70,9% (mniej o 3,9 pkt proc. w stosunku do poprzedniego roku).

Wśród zawodów nadwyżkowych, występują także zawody maksymalnie nadwyżkowe, co oznacza, że w tych zawodach nie zgłoszono żadnej oferty pracy, natomiast zarejestrowali się bezrobotni. Dla tej grupy wskaźnik intensywności nadwyżki wynosi „0” i w 2014 roku odnotowano 728 takich zawodów. Najliczniejsze zawody wśród maksymalnie nadwyżkowych należały do grupy **(2) Specjaliści** (176 zawodów), **(3) Technicy i inny średni personel** (157 zawodów). Najwięcej bezrobotnych zarejestrowało się w zawodzie: socjolog (399 osób), żołnierz szeregowy (337 osób), politolog (327 osób).

Tabela 25 przedstawia ranking 30 zawodów o największym wskaźniku intensywności nadwyżki zawodu w 2014 roku w województwie zachodniopomorskim. Zarejestrowani bezrobotni skupieni byli przede wszystkim w dwóch wielkich grupach zawodów: **(3) Technicy i średni personel** (12 zawodów) oraz **(2) Specjaliści** (12 zawodów). Na pierwszym miejscu listy znalazł się mechanik – operator pojazdów i maszyn rolniczych. Jest

to zawód najbardziej nadwyżkowy, dla którego wskaźnik intensywności nadwyżki wyniósł 0,0031, tj. na 2 oferty pracy zarejestrowanych było 637 bezrobotnych w tym zawodzie.

Tabela 25. Ranking 30 zawodów o największym wskaźniku intensywności nadwyżki* w województwie zachodniopomorskim w 2014 roku

Lp.	Kod zawodu	Nazwa zawodu	Wskaźnik intensywności deficytu zawodów	Bezrobotni zarejestrowani w 2014 roku	Wolne miejsca pracy i miejsca aktywizacji zawodowej w 2014 roku
1	"834103"	Mechanik - operator pojazdów i maszyn rolniczych*	0,0031	637	2
2	"311512"	Technik mechanizacji rolnictwa*	0,0032	314	1
3	"331403"	Technik ekonomista*	0,0032	2 521	8
4	"322002"	Technik żywienia i gospodarstwa domowego*	0,0052	1 156	6
5	"343403"	Technik organizacji usług gastronomicznych*	0,0075	266	2
6	"633001"	Rolnik produkcji roślinnej i zwierzęcej pracujący na własne potrzeby	0,0075	133	1
7	"314207"	Technik rolnik*	0,0082	858	7
8	"233025"	Nauczyciel wychowania fizycznego	0,0083	241	2
9	"263102"	Ekonomista	0,0084	1673	14
10	"000000"	Inny zawód lub brak zawodu	0,0085	35 695	302
11	"314202"	Technik architektury krajobrazu*	0,0085	117	1
12	"213105"	Biolog	0,0093	107	1
13	"522103"	Właściciel małego sklepu	0,0127	79	1
14	"311590"	Pozostali technicy mechanicy	0,0128	78	1
15	"325511"	Technik ochrony środowiska*	0,0135	148	2
16	"314204"	Technik hodowca zwierząt	0,0137	146	2
17	"242217"	Specjalista administracji publicznej	0,0138	362	5
18	"315105"	Technik mechanik okrętowy*	0,0139	144	2
19	"211402"	Geograf	0,0141	71	1
20	"214503"	Inżynier technologii żywności	0,0185	108	2
21	"214502"	Inżynier technologii chemicznej	0,0192	52	1
22	"235107"	Pedagog	0,0199	903	18
23	"214406"	Inżynier mechanik - środki transportu	0,02	100	2
24	"713101"	Malarz - tapeciarski*	0,0207	241	5
25	"311924"	Technik technologii odzieży*	0,021	143	3
26	"214110"	Towaroznawca	0,0217	46	1
27	"325509"	Technik bezpieczeństwa i higieny pracy*	0,0217	46	1
28	"228402"	Specjalista żywienia człowieka	0,0222	45	1
29	"251902"	Specjalista zastosowań informatyki	0,0225	178	4
30	"613003"	Rolnik*	0,0229	524	12

Źródło: opracowanie własne na podstawie sprawozdania MPiPS-01, Załącznik 3.

*Uwaga wykaz nie obejmuje zawodów maksymalnie nadwyżkowych, tj. zawodów, dla których nie zgłoszono do PUP żadnej oferty pracy, natomiast zarejestrowali się bezrobotni

Wnioski

W oparciu o sporządzony ranking zawodów deficytowych i nadwyżkowych, analizę napływu bezrobotnych oraz ofert pracy zgłoszonych w powiatowych urzędach pracy w województwie zachodniopomorskim w 2014 roku, nasuwają się następujące wnioski:

- Na koniec 2014 roku w ewidencji urzędów pracy na obszarze województwa zachodniopomorskiego pozostawało 94 465 osób bezrobotnych wobec 111 063 osób w analogicznym okresie roku ubiegłego, co oznacza spadek o 14,9%.
- Uogólniając strukturę bezrobocia w województwie na poziomie grup wielkich, należy podkreślić szczególnie, duży udział 7 grupy – **Robotnicy przemysłowi i rzemieślnicy** oraz znikomy udział grupy pierwszej – **Przedstawiciele władz publicznych, wyżsi urzędnicy i kierownicy**. Marginalny charakter ma również wielkość bezrobocia w grupie **0 – Siły zbrojne**.
- Na koniec 2014 roku w województwie zachodniopomorskim w rejestrach urzędów pracy pozostawało 48 795 kobiet (2013 rok – 57 820 kobiet). W badanym okresie kobiety stanowiły 51,7% z ogólnej liczby bezrobotnych, podczas gdy w 2013 roku 52,1%.
- Z analizy danych dotyczących bezrobotnych kobiet, według wielkich grup zawodów w 2014 roku wynika, iż zdecydowanie najliczniej reprezentowane były kobiety posiadające zawód z grupy **(5) Pracownicy usług i sprzedawcy** – 13 001 osób (1/4 z ogólnej liczby bezrobotnych kobiet).
- W 2014 roku najwięcej nowo zarejestrowanych bezrobotnych odnotowano w grupach zawodów: **(7) Robotnicy przemysłowi i rzemieślnicy** – 27 905 osób i **(5) Pracownicy usług i sprzedawcy** – 22 898 osób. Porównując dane z 2013 roku liczba rejestrujących się bezrobotnych w największym stopniu zmniejszyła się w grupie **(7) Robotnicy przemysłowi i rzemieślnicy** – o 2 813 osób.
- Biorąc pod uwagę bezrobotne kobiety według wielkich grup zawodów, najwięcej w 2014 roku zarejestrowano do grupy: **(5) Pracownicy usług osobistych i sprzedawcy** – 17 029 osób, **(2) Specjaliści** – 9 356 osób oraz **(3) Technicy i inny średni personel** – 8 462 osoby.
- Na koniec 2014 roku najliczniejszą grupę bezrobotnych stanowiły osoby niegdyś zatrudnione w sekcji **przetwórstwo przemysłowe** (13 241 osób), w dalszej kolejności zaś w sekcji **handel hurtowy i detaliczny; naprawa pojazdów samochodowych, włączając motocykle** (12 556 osób).
- Według informacji ze sporządzanych, co miesiąc sprawozdań MPiPS-01 wynika, że od stycznia do grudnia 2014 roku w urzędach pracy na obszarze województwa

zachodniopomorskiego zarejestrowano w sumie ponad 56 tys. wolnych miejsc pracy i miejsc aktywizacji zawodowej.

- Wzrost liczby zgłoszonych do powiatowych urzędów pracy na obszarze województwa zachodniopomorskiego wolnych miejsc pracy i miejsc aktywizacji zawodowej w 2014 roku zaobserwowano niemal we wszystkich grupach zawodów największy w grupie **(7) Robotnicy przemysłowi i rzemieślnicy** o 3 001 ofert. Spadek w liczbie wakatów notowano jedynie w grupie **Specjaliści**, o 38 ofert oraz wśród ofert bez określonego zawodu o 493 oferty.
- W województwie zachodniopomorskim w 2014 roku do grup zawodów, w których szansa na zatrudnienie była największa należały kolejno: pośrednicy pracy i zatrudnienia, pracownicy centrów obsługi telefonicznej (call center).
- W rankingu zawodów deficytowych i nadwyżkowych wykonanym dla województwa zachodniopomorskiego w 2014 roku, wyodrębniono 1 923 zawody, w których zgłoszono oferty pracy i/lub zarejestrowali się bezrobotni. Wśród tych zawodów znajdowały się 1 364 zawody nadwyżkowe, 456 deficytowe oraz 103 w równowadze.
- Zawodem charakteryzującym się najwyższym wskaźnikiem intensywności deficytu – 66 był pracownik agencji tymczasowej, dla którego w 2014 roku zgłoszono 132 oferty zatrudnienia, a zarejestrowało się tylko 2 bezrobotnych. Inne zawody deficytowe w województwie zachodniopomorskim to, m.in.: spawacz metodą TIG, robotnik oczyszczania miasta, opiekun osoby starszej, elektryk budowlany.
- Zawodem najbardziej nadwyżkowym był mechanik – operator pojazdów i maszyn rolniczych, dla którego wskaźnik intensywności nadwyżki wyniósł 0,0031, tj. na 2 oferty pracy zarejestrowanych było 637 bezrobotnych w tym zawodzie. Również wysokim wskaźnikiem intensywności nadwyżki charakteryzowały się zawody: technik ekonomista (8 ofert pracy, 2 521 bezrobotnych, wskaźnik intensywności nadwyżki – 0,0032), technik żywienia i gospodarstwa domowego (6 ofert pracy, 1 156 bezrobotnych, wskaźnik – 0,0052).